

výroční

2002

zpráva

SANANIM V ROCE 2002

ANEB STRUČNÁ ZPRÁVA SPRÁVNÍ RADY A ŘEDITELE SDRUŽENÍ

Stejně jako v minulých letech nám na tomto „čestném místě“ dovoďte nejprve poděkovat:

- **všem zaměstnancům a externím spolupracovníkům sdružení;**
- **všem státním úředníkům**, kteří vycházejí vstříc naší práci, a nejen s pochopením naslouchají našim nářkům, ale pomáhají nám je řešit;
- **všem, kteří nás v loňském roce podpořili**, a to ať již finančně, materiálně, nebo „jen“ morálně.

Jsme velmi rádi, že i tento rok můžeme poděkovat **ČESKÉ SPOŘITELNĚ, a.s., která byla i nadále v roce 2002 generálním partnerem o.s. SANANIM** a významně již tři roky podporuje prevenci a léčbu těch nejohroženějších – mladistvých a matek s dětmi. Velký dík patří také firmě **Transgas, a.s.** za její významnou dlouhodobou podporu stejného projektu. Na jiném místě této zprávy se pokoušíme poděkovat také všem ostatním, kteří naše úsilí podpořili a vycházejí vstříc potřebám našich služeb a zařízení.

I SANANIM v roce 2002, stejně jako celá Česká republika, byl konfrontován s přírodními živly. Povodně nejvíce postihly prostory Kontaktního centra, které byly zcela zdevastovány a bylo je nutno zrekonstruovat. Za rychlou a účinnou pomoc děkujeme **pracovníkům KC SANANIM, dobrovolníkům**, kteří odstraňovali následky povodně a zároveň i těm, kteří nám poskytli nezištnou a zejména rychlou finanční pomoc - **nadaci Civilia, Magistrátu hl. m. Prahy, České spořitelně, a.s. a MČ Praha 7**. Návrat do obnovených prostor trval z našeho pohledu velmi dlouho, nicméně 176 dnů bez zázemí Kontaktního centra se dnes již jeví jako krátká přestávka. A to jistě i vzhledem k téměř okamžitému návratu do standardního množství poskytovaných služeb.

Mezi výrazné a bolestivé ztráty patří pro nás úmrtí Václava Vrby, jednoho ze spoluzakladatelů sdružení, odborníka, přítele a především člověka s velkým Č! Bude nám scházet. **Na straně druhé se můžeme těšit nejen z narození nových potomků** (ať již našim zaměstnancům nebo našim klientům), ale také narození nových služeb, nových projektů a nových zařízení.

Jsme přesvědčeni, že jsme i v loňském roce udělali velký kus poctivé práce, který je jen stěží měřitelný penězi, počty klientů nebo vyměněnými jehlami, nicméně se domníváme, že je měřitelný těmi, kterým jsme pomohli zvítězit, vrátit se zpět do normálního života, anebo „pouze“ přežít.

I nadále považujeme za velmi aktuální řešení základních systémových problémů spojených s poskytováním péče a léčby. **Prioritu vidíme** v řešení otázek spojených s existencí nástrojů hodnocení a zvyšování kvality systému, víceletého financování, rozsahu nezbytné péče garantované státem a nakonec i ve vytvoření efektivního modelu primární prevence a osvěty. Současná situace v neziskovém sektoru, který dnes pokrývá 80% poskytovaných služeb péče a léčby a je nakonec i zásadním nositelem primárně preventivních aktivit, totiž stále přináší zejména obrovskou každodenní nejistotu, která se jistě odráží i v kvalitě a kvantitě poskytovaných služeb.

Obavy v nás vyvolává však i nejistota financování našich služeb v následujících letech, vzhledem k reformě státní správy a nevyjasněnosti financování protidrogové politiky na následující roky. Věříme, že díky spolupráci nestátních organizací a státní správy bude tento problém vyřešen a že nedojde k rozpadu již vytvořené sítě odborných služeb v oblasti prevence návykových nemocí a s tím souvisejících významných společenských škod a dlouhodobých důsledků. Významná by byla jistě i ztráta kvalitního postavení a pověsti, kterou česká adiktologie dnes v Evropě má.

MÍSTOPŘEDSEDOVÉ SDRUŽENÍ:
Mgr. ŠTĚPÁNKA ČTRNÁCTÁ,
MUDr. et PhDr. KAMIL KALINA, Csc

VÝKONNÝ ŘEDITEL:
Mgr. JIŘÍ RICHTER

PŘEDSEDKYNĚ SDRUŽENÍ:
PaedDr. MARTINA RICHTEROVÁ-TĚMÍNOVÁ

NAŠÍM CÍLEM JE

- **poskytování profesionální pomoci a léčby osobám ohroženým drogovou závislostí** a provoz sítě programů a služeb, vytvářejících komplexní systém prevence, péče a léčby drogových závislostí;
- **profesionalizace poskytovaných služeb** a rozvoj systému v oblasti poskytování specifických služeb;
- **rozvoj spolupráce** na místní i centrální úrovni při plánování a realizaci protidrogové politiky, včetně rozvoje zahraniční spolupráce a změny pohledu veřejnosti na problematiku drogových závislostí;
- vzdělávání laiků, profesionálů a paraprofesionálů v oblasti drogových závislostí.

HISTORIE

- 1990** Ve spolupráci se SPM Klíčov vzniká **občanské sdružení SANANIM** jako první nestátní organizace zabývající se problematikou závislostí na nealkoholových drogách.
- 1991** SANANIM otevírá **Terapeutickou komunitu Němčice** určenou pro dlouhodobou léčbu a resocializaci osob závislých na nealkoholových drogách **jako první zařízení tohoto typu v ČR.**
- 1992** Na základě poptávky a nedostatku odborníků v oblasti drogových závislostí byl rozšířen program sdružení o nabídku **programů primární prevence.**
- 1993** Vzhledem k situaci a dramatickému vývoji drogové scény, a to zejména na území hlavního města Prahy, bylo počátkem května přirozenou reakcí otevření **Kontaktního centra** v Praze 7, které slouží jako nízkoprahové a poradenské zařízení s důrazem na snižování rizik souvisejících s užíváním drog.
- 1994** Vznik samostatného projektu **Terénních programů** reagoval na potřebu kontaktu se skrytou drogovou scénou v Praze. Program je zaměřen na minimalizaci zdravotních a sociálních rizik a na aktivní vyhledávání rizikových jedinců v terénu a byl zahájen jako první svého druhu v ČR.
- 1995** Sdružení zahájilo nový projekt - **Terapeutická komunita Karlov.** Byla dokončena projektová příprava a byly zahájeny první stavební práce na objektu.
- 1996** Otevření dvou nových programů znamenalo další velmi významný krok, rozšiřující systém péče a léčby o.s. SANANIM. Byla zahájena činnost **Doléčovacího centra s chráněným bydlením**, zaměřená na následnou péči, resocializaci a prevenci relapsu (selhání). V září došlo k oddělení psychoterapeutické činnosti K-centra a vzniku programu **Denní stacionář**, který slouží jako ambulantní zařízení pro léčbu drogových závislostí.
- 1997** Tento rok byl zejména ve znamení koncepčního a profesionálního rozvoje systému a profesionalizace řízení. Kontaktní centrum zahájilo první program svého druhu v ČR ve Vazební věznici Ruzyně.
- 1998** Zahájením provozu **Terapeutické komunity Karlov**, určené pro střednědobou léčbu, sdružení zejména rozšířilo nabídku poskytovaných služeb. Zahájením provozu **Chráněné dílny Doléčovacího centra** přineslo především nové možnosti a kvalitu v oblasti léčby a doléčování, ale také nové možnosti ve sféře public relations.
- 1999** Mezi nejvýznamnější aktivity patří zahájení provozu **Drogového informačního centra. Rozšířením kapacity TK Němčice se podařilo zvýšit efektivitu léčby** a zahájení rekonstrukce druhého objektu na Karlově přiblížilo jeho plnohodnotné využití.
- 2000** Došlo k přijetí prvních klientek s dětmi a dokončení stravovacího zázemí **v TK Karlov.** Podařilo se rozšířit aktivity Chráněné keramické dílny a zahájit nový program Denní stacionář - „motivační skupina“ a **Česká spořitelna a.s. se stala generálním partnerem sdružení.** Podařilo se zprovoznit **první internetovou poradnu v ČR** pro drogové závislosti **na adrese www.drogovoporadna.cz.**
- 2001** Zprovoznění ubytovací části objektu sýpka TK Karlov umožnilo **zahájení programu pro matky s dětmi v rámci TK Karlov.** Úspěšně se podařilo zorganizovat mezinárodní AT konferenci.
- 2002** Došlo zejména k rozšíření **Terénních programů o program pro romské uživatele**, rozšíření služeb **Drogového informačního centra** o aktivní distribuci aktuálních informací **DRAK.**

Občanské sdružení SANANIM

je největší nestátní organizací v ČR poskytující služby v oblasti péče a léčby závislostí na nealkoholových drogách. V současné době sdružení provozuje sedm hlavních programů – Terénní programy, Kontaktní centrum, Denní stacionář, terapeutické komunity (TK) Karlov a Némčice, Doléčovací centrum s chráněnými byty, Drogové informační centrum – a řadu programů doplňujících; mezi nejvýznamnější patří práce ve věznicích. Další programy jsou realizovány zejména v oblasti vzdělávání, primární prevence, publikační činnosti a zahraniční spolupráce. Jednotlivé projekty sdružení dnes zabezpečuje více než 80 zaměstnanců a 40 externích spolupracovníků.

Rok 2002 byl pro o. s. SANANIM bezpochyby úspěšný. A to nejen v tom smyslu, že se podařilo získat dostatek finančních prostředků pro provoz základních programů, ale podařilo se zajistit také další zdroje, které byly účelně investovány do materiálně-technického zabezpečení, vzdělávání, prohloubení odborné koncepce péče, realizace nových prvků public relations, zahraniční spolupráce a dalších aktivit. Z pohledu odborného je pak jednoznačné, že se sdružení podařilo udržet kvalitní a efektivní služby, které ho profesně staví na evropskou úroveň, což dokazuje i účast na vytváření vládní politiky a nakonec i naše zatím skromné krůčky do Evropy.

Financování

Provoz všech programů a zařízení je přibližně **ze 70-80% finančně podporován prostřednictvím státních dotací a dotací krajů či obcí**. Ostatní finanční a provozní prostředky sdružení získává od soukromých subjektů, vlastní činností a v neposlední řadě i od českých či zahraničních nadací, fondů a programů. Od počátku své existence nabízí o.s. SANANIM vůči státu průhledné a zodpovědné zacházení s dotacemi, které je doprovázeno snahou o maximálně profesionální a efektivní poskytování služeb v oblasti prevence a léčby drogových závislostí. **Účetnictví sdružení prochází každoročně auditem**, nicméně standardní a efektivní financování sdružení zůstává i nadále klíčovým problémem ovlivňujícím každodenní provoz a zejména pak rozvoj organizace.

Spolupráce

Za klíčovou otázku přežití i dalšího rozvoje považujeme velmi úzkou spolupráci se státním sektorem a samosprávou a rozvoj našich zahraničních aktivit. V rámci spolupráce s regiony poskytuje SANANIM např. odbornou podporu při vytváření strategií a programů protidrogové politiky v místech svojí působnosti, a to především formou spolupráce s protidrogovými koordinátory, jejich vzděláváním a členstvím expertů SANANIMu v protidrogových komisích. Odborníci sdružení se též aktivně podílejí na **spolupráci s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky** Úřadu vlády ČR, **Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem práce a sociálních věcí** a některými dalšími orgány a organizacemi státní správy (např. Vězeňská služba, Hygienická služba atd.). V uplynulém roce stojí za zmínku účast vedoucích pracovníků sdružení na přípravě akreditací a zpracování standardů kvality, evaluací služeb a úzká spolupráce při realizaci různých národních i mezinárodních projektů.

Neznamená to však, že **vztahy a spolupráci s nestátní sférou** nepovažujeme za podstatné. I v tomto roce se proto SANANIM velmi významně podílel na činnosti A.N.O. – Asociace nestátních organizací zabývající se prevencí a léčbou drogových závislostí, která jak pevně věříme, bude i nadále účinně zastřešovat nestátní neziskové organizace, pracující v oblasti drogové problematiky a zejména pak bude partnerem státu při řešení této problematiky. Ve spolupráci s ní pak sdružení realizovalo řadu vzdělávacích a odborně zaměřených projektů. **V odborné oblasti se zaměstnanci sdružení aktivně podílejí na činnosti různých profesních subjektů**, jako např. Společnosti pro návykové nemoci LSJEP, Asociace terénních pracovníků, České Asociace Streetwork aj. Sdružení také samo nebo ve spolupráci s jinými subjekty pořádá řadu vzdělávacích aktivit a poskytuje odborné stáže.

Oblastí, kde jsme ještě zdaleka nevyužili potenciál, který jistě máme, jsou především smluvní vztahy a **spolupráce se zdravotními pojišťovnami** a dále **aktivit ve vztahu k ziskovému sektoru**. Spolupráce se ziskovým sektorem je jednou z oblastí, kterou bychom rádi rozvíjeli mnohem intenzivněji. Nicméně je zřejmé, že současné legislativní podmínky a všeobecný postoj veřejnosti a tím i soukromého sektoru k drogovým závislostem jsou limitujícím prvkem pro skutečný rozvoj této oblasti. Přesto se podařilo uskutečnit řadu aktivit, které významným způsobem pomohly k zajištění našich programů. Naše partnery se s poděkováním snažíme vyjmenovat na jiném místě této zprávy. Za všechny zde uvádíme alespoň ty nejvýznamnější firmy a společnosti: Česká spořitelna, a.s., Transgas, a. s., Newton IT a Fortel-Česká keramika.

Zahraniční spolupráce je pro nás i nadále zejména prostorem pro získávání nových zkušeností, ale také místem, kde lze čerpat prostředky na rozvojové aktivity, na které není dostatek prostředků v domácích zdrojích. **O zahraničních aktivitách v roce 2002 více v části Ostatní aktivity této zprávy.**

SPRÁVNÍ RADA SDRUŽENÍ

V roce 2002 mělo sdružení 31 řádných členů, z nichž většina se pravidelně účastní řádné valné hromady (VH) svolávané před sedou sdružení pravidelně v prosinci. VH, kromě svých standardních úkolů (změny stanov, schvalování rozpočtu atd.), řešila zejména otázky spojené s výsledkem kontrol, zavedení účetního auditu sdružení, organizačními změnami a rozvojem organizace. VH uskutečněná v prosinci 2002 volila také nové správní a kontrolní orgány sdružení.

Správní rada (SR) se sešla na 4 řádných jednáních a pro příští období se nová SR rozhodla zintenzivnit svoji činnost a zvýšit četnost svých jednání. Kontrolní komise měla v období od minulé valné hromady celkem 4 pracovní schůzky. 2 z těchto schůzek považovala komise za interní. Jejich výsledek měl směřovat zejména k ujasnění kontrolních mechanismů a jejich cílů.

KANCELÁŘ SDRUŽENÍ; MANAGEMENT

V roce 2002 byl zachován dosavadní ekonomický a administrativní systém. Sekretariát sdružení v současné době zabezpečuje ekonomický, personální a administrativní servis, koordinaci aktivit jednotlivých zařízení a veškeré smluvní vztahy. Kancelář sdružení je také kromě uvedených úkolů zodpovědná za rozvoj mezinárodních aktivit a řízení několika mezinárodních projektů, public relations a sponzorský program (ve spolupráci s Drogovým informačním centrem), personální politiku a nakonec také za veškeré investiční akce sdružení. Relativně novým prvkem v organizační struktuře jsou odborní ředitelé, tvořící mezičlánek mezi vedením a jednotlivými zařízeními. Tuto organizační změnu je třeba i nadále vyhodnocovat a s pomocí externího supervizora případně realizovat změny k zefektivnění managementu organizace.

Technicko-hospodářské zabezpečení sdružení - Všechna zařízení jsou komunikačně propojena internetovou sítí a mají své elektronické adresy. Všechna zařízení mají více či méně dostatečné technické i materiální vybavení potřebné k jejich základnímu provozu. Některé technické prostředky však již dosluhují a zasloužily by si obměnu. Mnohem horší je to s objekty ve kterých programy sídlí. Nicméně obnova tohoto majetku, který z velké většiny není v majetku sdružení a je velmi nesnadná zejména vzhledem k omezeným možnostem získat investiční prostředky.

Ekonomika a administrativa - v systému ekonomického fungování nedošlo k zásadním změnám a celý proces je zabezpečen standardními mechanismy. Všechna ekonomická data podléhají průběžné kontrole a prvotní účetní doklady jsou po měsíčním zúčtování k dispozici pro finanční řízení a kvalifikovanou kontrolu účetních podkladů. Ekonomika a účetnictví se řídí podrobným ekonomickým předpisem a řadou předpisů interních. Administrativa sdružení je zpracovávána sekretariátem sdružení a řídí se podrobnými vnitřními předpisy. Účetnictví je každoročně kontrolováno auditorem.

Personální zajištění - v roce 2002 jsme pokračovali s novým systémem personální politiky, který upřednostňuje profesní růst v rámci organizace a zohledňuje možnost postupu pracovníka v systému našich zařízení. Zavedení funkce odborných ředitelů se ukázalo jako přínosné zejména v oblasti zkvalitnění systému vedení, kontroly a hodnocení efektivity programů (včetně rozvoje vnitřní supervize) a v oblasti zvýšení odborné úrovně programů a zlepšení jejich koordinace v rámci systému péče o.s. SANANIM. Do budoucna bude však nezbytné zaměřit se také na zvýšení jejich manažerské role, pozice ale také zodpovědnosti.

Dále jsme se zaměřili na rozvoj vnitřního vzdělávání pracovníků, kterým musí každý pracovník projít. Pracovníci procházejí základními kurzy – úvod do SANANIMu a specializovanými kurzy, Drogové poradenství, Terapeutické komunity, Harm reduction, prevence relapsu.

CÍLE SDRUŽENÍ A JEJICH NAPLŇOVÁNÍ V ROCE 2002

Loňský rok byl opět především obdobím, ve kterém se podařilo v rámci sdružení v plné míře provozovat komplexní systém péče o drogově závislé, a to i přes zásadní problémy s financováním jednotlivých zařízení. Nové specifické služby „nejmladších“ projektů – TK Karlov a Drogového informačního centra již prokázaly svoji hodnotu a potvrdily, že mají své místo v našem systému. Rok 2002 byl pro nás významný také tím, že se SANANIM i nadále rozvíjel jako vysoce profesionální organizace, a to jak v oblasti péče o klienty, tak i v oblasti managementu.

KLÍČOVÉ CÍLE A JEJICH NAPLNĚNÍ V ROCE 2002: CÍLE V OBLASTI POSKYTOVANÝCH SLUŽEB

- **Provozování sítě programů a služeb a udržení stávající nabídky služeb a jejich rozsahu;**
  - v roce 2002 se nejen podařilo udržet rozsah existujících služeb ale podařilo se také udržet i jejich kvalitu a efektivitu, včetně provázanosti jednotlivých prvků systému. Navíc se podařilo v rámci stávajících zařízení realizovat nové specifické služby.
- **Rozšíření Terénních programů** o specifický **program pro romskou populaci, rozšíření** stabilní nabídky Doléčovacího centra a Denního stacionáře o **program pro matky s dětmi;**
  - v rámci stávajících zařízení se podařilo realizovat nové specifické služby. Terénní program byl rozšířen o romského pracovníka, který by se měl stát základem pro realizaci specifických aktivit směřujících k prevenci a snižování rizik v romské populaci. V nabídce Denního stacionáře a Doléčovacího centra se již stabilizovala skupina matek s dětmi.
- **Rozšíření služeb Drogového informačního centra** o specifické aktivity směřující k aktivní distribuci informací a nabídky služeb
  - významně vzrostla návštěvnost internetových stránek a s tím je spojen i zvýšený počet dotazů v Drogové poradně. Nabídka on-line Drogové poradny potvrdila svůj velký preventivní význam vysokým počtem dotazů (dvojnásobek roku 2001), což potvrzuje i kvalitu a adekvátnost této služby. Nadále se však nepodařilo kvalitně systémově zabezpečit zpracování odpovědí. Počet uživatelů nové e-sluzby DRAK – Drogové aktuality ukazuje, že tato aktivita může být cestou ke zvýšení dostupnosti informací u specifických zájmových či profesních skupin.
- **Profesionalizace poskytovaných služeb** - další odborný růst týmů i jednotlivců; zabezpečení standardního vzdělávání ve specifických činnostech; standardizace technik hodnocení kvality efektivity práce jednotlivce, týmu a systému;
  - podařilo se již druhým rokem zabezpečit systém vnitřního vzdělávání nových pracovníků a stejně tak i vzdělávání v některých specifických činnostech (poradenství atp.). Kontinuálně je sdružením podporován odborný růst týmů i jednotlivců prostřednictvím účasti na specializovaném vzdělávání. Rezervy jistě máme v oblasti hodnocení kvality a standardizaci technik.

- **Spolupráce při plánování a realizaci protidrogové politiky** – udržení dosavadní velmi dobré komunikace a spolupráce s orgány a institucemi na centrální i místní úrovni; aktivní spolupráce na nadregionální úrovni v rámci A.N.O.;
  - lze s potěšením konstatovat, že až na několik výjimek je naše spolupráce s centrálními orgány a samosprávou i nadále na velmi dobré úrovni. Velmi aktivně se sdružení také podílí na spolupráci nestátních organizací v rámci A.N.O.

Cíle v rámci komplexního systému prevence péče a léčby:

- **Technické, organizační a ekonomické zabezpečení** – pokračování revitalizace hospodářského dvora Karlov; kvalitní zabezpečení managementu a komunikace včetně rozvoje zahraničních aktivit; provozní, technické a finanční zabezpečení celkové rekonstrukce objektu Novovysočanská ve spolupráci s městskou částí Praha 9 pro Centrum integrované péče;
  - pokračovali jsme v revitalizaci objektů TK Karlov – dokončení objektu pro matky s dětmi, realizace rozvodů NN a příprava komunitního objektu bývalé kočárovny pro rekonstrukci.
  - přesto, že z pohledu Správní rady lze považovat zabezpečení managementu a komunikace včetně rozvoje zahraničních aktivit za více než uspokojivé, je zřejmé, že bude nezbytné nadále analyzovat novou organizační strukturu, vnitřní normy organizace a řízení organizace.
  - ani v roce 2002 se nepodařilo zabezpečit finanční krytí celkové rekonstrukce objektu Novovysočanská (Doléčovací centrum, DIC a vedení organizace). Vzhledem ke skutečnosti, že městská část od projektu odstoupila a celý objekt bude pro nevyhovující stavební stav sanován, bude nezbytné nalézt pro Doléčovací centrum a ostatní aktivity jiný objekt.
- **Odborné zabezpečení a poskytování služeb** – sjednocení dokumentace; předávání a součinnost v rámci systému; dokončení koncepce interního vzdělávání a hodnocení kvality práce; standardy poskytování jednotlivých specifických služeb a metod. Získání akreditací pro poskytování služeb v jednotlivých zařízeních.
  - podařilo se dále sjednocovat dokumentaci v jednotlivých typech zařízení a zajistit plynulé předávání a součinnost v rámci celého systému. Byla realizována koncepce vnitřního vzdělávání. Odborná péče ve všech zařízeních odpovídá platným standardům pro danou oblast. Některá zařízení sdružení se v tomto roce účastnila pilotních akreditací MZČR a splnila základní akreditační požadavky. Nicméně musíme konstatovat, že v této oblasti ještě zdaleka nebylo učiněno vše tak jak bychom si sami představovali.

VÝZNAMNÉ ÚSPĚCHY

v oblasti materiálně technického zabezpečení

- zvládnutí mimořádné situace, která nastala po zatopení Kontaktního centra, kdy byla zničena významná část majetku a objekt byl nezpůsobilý k provozu zařízení. Jako jednoznačně pozitivní lze hodnotit fakt, že se podařilo relativně rychle získat finanční prostředky na odstranění škod a stavební úpravy poškozených prostor Kontaktního centra. Tím byla zajištěna možnost relativně rychlého uvedení do provozu. Poměrně úspěšně se podařilo i poskytovat náhradní služby.

- za nejvýznamnější lze jistě považovat zahájení provozu domu pro matky s dětmi TK Karlov včetně stravovacího zázemí a realizace dalších důležitých oprav (střecha stodoly, kočárovna);
- přestěhování kanceláře a celého zázemí Terénních programů do centra Prahy;
- zkvalitnění materiálního zabezpečení sdružení jako celku.

v oblasti odborného a profesního zabezpečení a provozu systému

- řada našich zaměstnanců dokončila VŠ studia, složila rigorózní či atestační zkoušky, úspěšně dokončila různé výcviky v terapii, managementu či specializovaný kurs IPVZ „Drogové závislosti“;
- účast velkého množství zaměstnanců na AT konferenci v Hradci Králové, z toho tři pracovníci s vlastním příspěvkem. Zřízení společensky účelného pracovního místa v chráněné keramické dílně a zaměstnání první klientky na HPP;
- dokončení databáze určené pro evidenci klientů (společně s KC SANANIM, o.s. Laxus Hradec Králové a Prev Centrem Praha);

- byly upravovány a rozvíjeny podrobné koncepce a operační manuály všech samostatných programů a podařilo se provozovat celý systém a jednotlivé služby v plném rozsah; všechny týmy pracovaly pod kvalitní interní i externí supervizí;
- kvalitní zabezpečení léčby a služeb poskytovaných TK Karlov s ohledem na skutečnost, že se jedná o relativně nové a velké zařízení a dále zahájení programu pro matky s dětmi v plném rozsahu;
- úspěšné začlenění specifické skupiny matek s dětmi do celého systému SANANIM, zejména pak v Denním stacionáři a Doléčovacím centru; aktivita DIC online Drogová poradna se ukázala jako velmi užitečná a vysoce využívaná;

HODNOCENÍ DOSAVADNÍCH VÝSLEDKŮ

Domníváme se, že práci správních orgánů, managementu, kanceláře i sdružení jako celku je možno hodnotit jako velmi úspěšnou a to nejen pro to, že se podařilo splnit a naplnit většinu cílů, které jsme si stanovili. Za úspěch lze považovat jistě i etablování o. s. SANANIM v zahraničí, kde je přijímáno jako instituce poskytující profesionální služby a aktivně spolupracující na rozvoji evropské sítě. Jako pozitivum musíme hodnotit i postupné dopracovávání vnitřních předpisů a tím i zkvalitňování vnitřního fungování organizace.

Máme však ještě rezervy v práci se ziskovými organizacemi v rámci sponzorského programu, v oblasti práce s médii, sponzoringu a public relations. Další rezervou v oblasti personální je realizace efektivního průběžného hodnocení pracovníků středního managementu a tomu odpovídající následné finanční ohodnocení.

NA ČINNOSTI SDRUŽENÍ SE V ROCE 2002 PODÍLELI:

Adamová Markéta, Ambrož Marcel, Beránek Ladislav, Boudná Martina, Bradáčová Kateřina, Budský Šimon, Čína Vítězslav, Čtrnáctá Štěpánka, Dekojová Alexandra, Diviš Milan, Dolanská Pavla, Číšecká Jitka, Ehrhardtová Helena, Gregor Pavel, Grossmanová Tereza, Hajný Martin, Hanzal Pavel, Harant Tomáš, Harbáčková Marcela, Hettner Vladimír, Hlaváčková Olga, Hornová Jana, Hošek Petr, Hrdina Petr, Hrubý Radovan, Hulík Martin, Chlouba Radek, Chrástřanský Jaromír, Chytrý Michael, Jakeš Michal, Janíková Barbara, Jírový František, Justinová Jana, Kabátek Aleš, Kalina Kamil, Karel Jan, Kinkor Milan, Kordová Markéta, Kožený Josef, Kožený Václav, Kožený Lukáš, Krejčí Petr, Krejčová Monika, Krummerová Jana, Kříkava Roman, Křížová Marie, Klozíková Eva, Ondřej Kolesár, Konečný Martin, Korčišová Blanka, Kuda Aleš, Kudová Olina, Kudrle Stanislav, Láska Jan, Lesáková Monika, Lorenz Zbyšek, Luczewský Tomáš, Lošková Šárka, Makowetzová Martina, Malátková Eva, Marečková Jana, Maškulková Lenka, Merhaut Pavel, Miláčková Markéta, Minařík Jakub, Mitáčková Václava, Nečas Vlastimil, Nedvěd Tomáš, Nosek Petr, Nováčková Lenka, Orlíková Barbora, Pašková Lucie, Pěčová Dana, Pětník Antonín, Přihodová Alena, Putnová Jana, Raunigr Pavel, Richter Jiří, Richterová – Těminová Martina, Rusková Vladislava, Řezníčková Markéta, Skořepová Hana, Sládková Barbora, Paul Robert, Preslová Ilona, Prokš Michal, Prokš Robert, Prombergerová Silvie, Příhoda Tomáš, Sláma Pavel, Strádalová Hana, Strnad Emil, Šefránek Martin, Šíkl Jan, Šimková Vladimíra, Šmíd Petr, Švec Josef, Torn Ondřej, Toušová Jiřina, Trnka Pavel, Vácha Petr, Vanclová Blanka, Vávra Václav, Vejnar Lukáš, Veselá Alena, Větrovec Martin, Voglová Petra, Voříšková Eva, Votýpková Petra, Wankeová Věra, Zachariáš Miroslav, Zogatová Kamila.

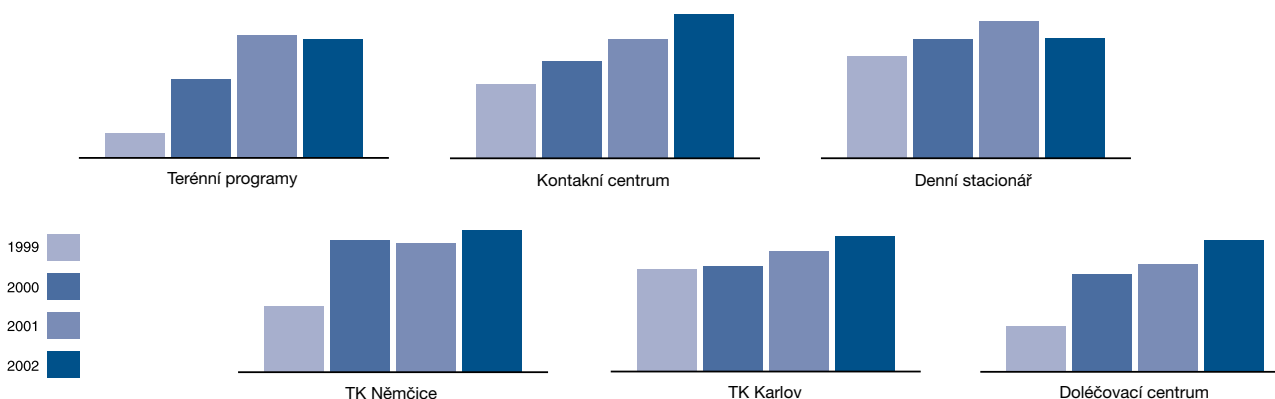
SANANIM V ČÍSLECH

Počet klientů-uživatelů drog, kteří byli v péči jednotlivých zařízení

Zařízení	Terénní programy	Kontaktní centrum	Denní stacionář	TK Němčice	TK Karlov	Doléčovací centrum	Celkem
1999	328	1480	204	22	41	91	2166
2000	1045	1945	237	44	42	194	3507
2001	1628	2386	273	43	48	214	4592
2002	1577**	2878	239	47	54	262	5057

*Některí klienti mohou být v celkové sumě zahrnuti vícekrát.

**Celkový počet včetně 250 klientů No-code (kódovaných 1327)

Počet klientů, kterým o.s. SANANIM poskytlo službu v roce 2002; meziroční srovnání

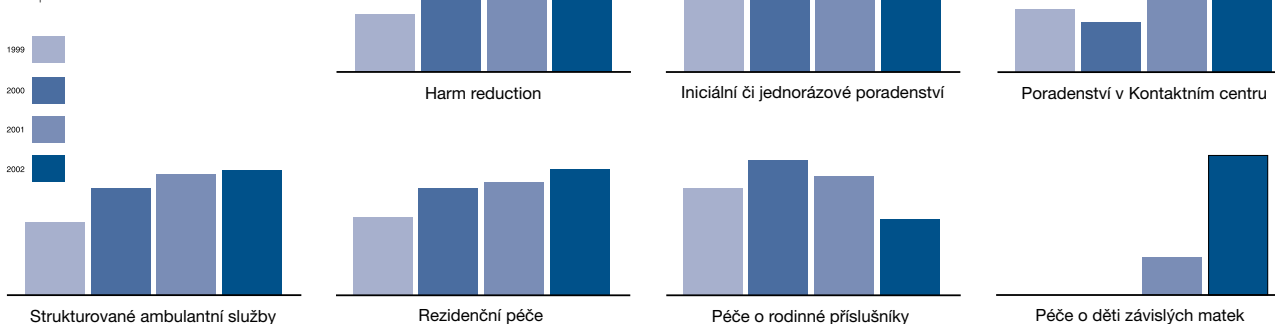
Typ péče	Harm reduction ¹	Iniciální či jednorázové poradenství ²	Poradenství v Kontaktním centru ³	Strukturované ambulantní služby ⁴	Rezidenční péče ⁵	Péče o rodinné příslušníky ⁶	Péče o děti závislých matek***	Celkem
1999	1528	3450	211	295	63	429	0	5976
2000	2354	3340	167	431	86	540	0	6918
2001	3909	4526	401	487	91	476	15*	9905
2002	3762	4478 **	240	501	101	305	56	9443

* Expertní odhady

** Zahmata i internetová poradna

*** Zahmata přímá i nepřímá péče

*) Počet dle metodiky používané v předchozích letech

¹ Klienti, kteří využili služeb poskytovaných v rámci kontaktní místnosti a výměnný program v Kontaktním centru vč. klientů Terénních programů.

² Klienti nebo jejich rodinní příslušníci, kteří se obrátili s žádostí o radu, nebo pomoc na kteréhokoliv zařízení o.s. SANANIM. Zahmata je osobní i telefonické poradenství.

³ Zahmatuje klienty Kontaktního centra, kteří docházejí pravidelně na motivační trénink, kontakty před léčbou a krizovou intervencí. Do součtu je zahrnuto také poradenství mimo KC v rámci programu „vazby“.

⁴ Zahmatuje klienty v programu Denního stacionáře a Doléčovacího centra.

⁵ Zahmatuje klienty Terapeutické komunity v Němčicích a Terapeutické komunity Karlov

⁶ Zahmatuje rodiče klientů kteří docházejí na Rodičovskou skupinu a jiné poradenství nabízené rodičům klientů kteréhokoliv programu o.s. SANANIM.

Rozsah a struktura péče ZZ SANANIM; Vývoj 1998-2002; (počty výkonů a klientů)

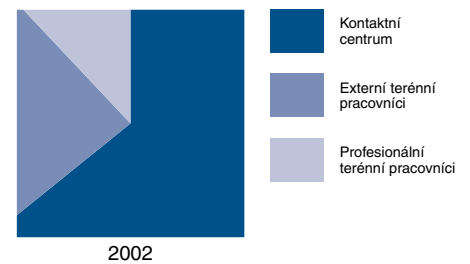
Položka	1998	1999	2000	2001	2002
Skupinová terapie	1232	3019	4192	4739	4598*
					9052
Individuální práce	1268	1760	2823	4404	2871
Sociální intervence	181	62	260	1365	690
Práce s rodinou	616	505	467	662	512
Somatická péče	326	871	1045	976	981
Celkem	3623	6217	8787	12146	9652*
					14106
Počet klientů	465	590	523	1503	1251**
Průměr výkonů na 1 klienta	7,6	10,5	11,2	8,1	7,7*
					11,2

*) Počet dle metodiky používané v předchozích letech

**) Z toho 1133 klientů-uživatelů drog v „živé kartotéce“, 118 rodičů a partnerů atd.

Množství vyměněných injekčních setů v roce 2002 (celkem 463 792)

Kontaktní centrum	297 707
Externí terénní pracovníci	110 332
Profesionální terénní pracovníci	55 753
Celkem	463 792

Množství vyměněných injekčních setů - meziroční srovnání

	2000	2001	2002
Vydáno - Kontaktní centrum	339 009	370 851	297 707
Vydáno - Terénní programy	196 858	244 629	166 085
Vydáno celkem	535 867	615 480	463 792

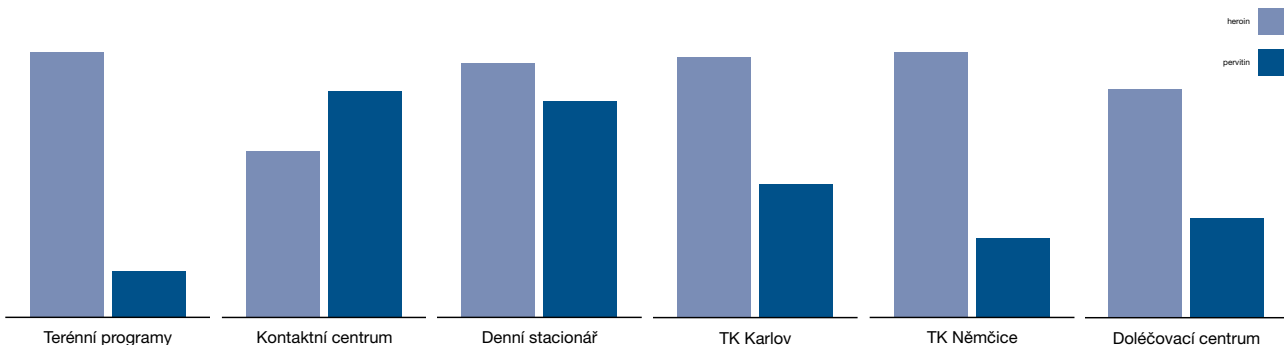
Vráceno - Kontaktní centrum	340 470	370 974	290 436
Vráceno - Terénní programy	165 500	213 055	165 686
Vráceno celkem	505 970	584 029	456 122
Návratnost	94,4%	94,9%	98,3%

Poměr muži - ženy napříč jednotlivými zařízeními o. s. SANANIM

	TP	KC	DS	TKK	TKN	DC
muži	979	2152	115	25	29	155
ženy	348	726	124	29	18	107

Primární droga napříč jednotlivými zařízeními o. s. SANANIM

	TP	KC	DS	TKK	TKN	DC
heroin	1076	1131	103	31	36	156
pervitin	197	1526	88	16	11	67

TERÉNNÍ PROGRAM

Program se zabývá prací s intravenózními uživateli drog přímo na ulici. Jeho hlavním cílem je minimalizace zdravotních a sociálních rizik spojených s užíváním nealkoholových drog. Prostřednictvím výměny injekčního materiálu udržuje nízký výskyt infekčních chorob typu HIV, nebo hepatitidy C mezi uživateli a tím nepřímo ochraňuje ostatní populaci.

POPIS PROGRAMU

Specifickým cílem programu je udržet nízkou „promořenost“ uživatelů infekčními chorobami prostřednictvím nabídky služeb, informací a materiálů žádaných uživateli a zároveň je motivovat k úpravě či změně životního stylu.

Hlavní aktivity/služby, které program poskytuje, jsou: výměna sterilních injekčních setů, distribuce zdravotnického materiálu, distribuce letáků o nebezpečích spojených s užíváním drog, sběr použitých injekčních stříkaček, sociální a zdravotní poradenství, motivační trénink, krizová intervence a první pomoc, reference do dalších sociálních a zdravotních zařízení, vydávání časopisu Dekontaminace.

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Program pracuje ve dvou rovinách. První z nich je práce na ulici zajišťovaná týmem osmi profesionálních pracovníků, druhou rovinou je práce na uzavřené drogové scéně a toxikomanských bytech, kterou vykonává skupina 10 externích terénních pracovníků - uživatelů.

OBSAH A PRŮBĚH PROGRAMU V ROCE 2002

TECHNICKÉ, ORGANIZAČNÍ A PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Terénní programy získaly nové prostory v centru Prahy. Tento fakt výrazně zjednodušil technické zabezpečení fungování programu a dostupnost tzv. otevřené drogové scény.

VÝVOJ A ZMĚNY

Od začátku roku jsme řešili citelné snížení počtu kontaktů s klienty využívajícími naše služby, což způsobilo roztržštění otevřené drogové scény.

V průběhu druhého pololetí jsme se chtěli zaměřit na případovou práci. Situace se ale radikálně změnila po srpnových povodních. Došlo k přerušení fungování Kontaktního centra, které se až do konce roku nepodařilo znovu otevřít. Počet klientů narůstal až na průměrných 90 klientů denně. Z důvodu nárůstu klientů jsme začali od září stabilně pracovat ve dvou dvojicích složených ze zaměstnanců Kontaktního centra i Terénních programů.

Uzavření Kontaktního centra také zásadním způsobem ovlivnilo práci se skupinou externích terénních pracovníků. Vzhledem k tomu, že jsme nebyli schopni zajistit prostor pro pravidelné setkávání těchto pracovníků, poklesla výrazně jejich výměna (oproti roku 2001 o 71 283 kusů) a také došlo ke zřetelnému rozvolnění jejich kontaktu s námi.

Od září jsme přijali nového romského pracovníka, který se po zapracování a zvládnutí metod terénní práce bude věnovat romským uživatelům.

ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ/INTERPRETACE STATISTIK

Výrazné jsou změny počtů kontaktovaných klientů, ke kterým dochází nepravidelně během celého roku. V období na počátku roku a během prvního pololetí se denní počty pohybovaly okolo 25 klientů, ve druhém pololetí roku došlo k výrazné změně počtu klientů (až na 100 klientů denně, v průměru 80) a také k výrazné změně v užívané droze. Objevil se obrovský nárůst zneužívání Subutexu, cca od září užívalo Subutex minimálně 70% původně heroinových klientů. Subutex je užíván především v kombinaci s Rohypnolem a v drtivé většině převažuje intravenózní aplikace.

ÚKOLY PRO ROK 2003

K hlavním úkolům na příští rok patří: udržet kvalitu poskytovaných služeb; rozvoj romského programu a spolupráce se zařízeními, která se této problematice již věnují; podílet se na vzniku a fungování fóra uživatelů v Praze; zachování plné nabídky poskytovaných služeb v prvním pololetí navzdory nepříznivé dotační politice státu.

Statistika služeb poskytnutých v roce 2002

Počet klientů s vyplněným vstupním dotazníkem	1327
z toho - injekčních uživatelů drog	1313
- mužů	979
- se základní drogou heroin	1076
- se základní drogou pervitin	197
- se základní drogou kanabinoidy	0
Počet kontaktů	8 405
Počet prvních kontaktů	88
Počet výměn – výkonů ve výměnném programu	10 702
Počet vydaných injekčních jehel profesionály	55 753

Služba	využilo osob	poskytnuto služeb
Zdravotní ošetření	76	130
Individuální poradenství	55	74
Krizová intervence	7	7
Počet referencí do K-center	64	113
Počet referencí do léčby	49	66

Statistika výměnného programu v roce 2002

Výměna	Profesionálové		Externí TP		Celkem za období	
	Přijaté	Vydané	Přijaté	Vydané	Přijaté	Vydané
1.Q	3 576	4 408	31 173	29 415	34 749	33 823
2.Q	3 309	3 986	29 089	30 836	32 398	34 822
3.Q	16 847	20 587	30 787	29 781	47 634	50 368
4.Q	25 154	26 772	25 751	20 300	50 905	47 072
Celkem	48 886	55 753	116 800	110 332	165 686	166 085

V programu XTP bylo v roce 2002 zaměstnáno 13. pracovníků na 10 pracovních místech.

Meziroční statistika (včetně programu XTP)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Počet kontaktů:	-	9 903	5 838	3 196	9 329	9 875	8 405
Počet prvních kontaktů	-	121	92	-	317	156	88
Počet klientů celkem:	-	-	-	328	1 045	1 628	1 577
z toho - okódovaných	-	-	-	-	895	1 328	1 327
- neokódovaných(odhad)	-	-	-	-	150	300	250
Výměnný program	-	-	-	-	8 514	8 816	10 702
Materiál ke snížení rizik	-	-	-	-	8 835	10 941	11 564
Vydané stříkačky (ks)	41 987	83 190	114 771	117 782	196 858	206 369	166 085
Informace	-	-	529	-	3 239	3 247	4 522
Poradenství	-	-	-	-	4	38	74

Více informací naleznete na www.sananim.cz/sananim/index.php3 v sekci Terénní programy.

KONTAKTNÍ CENTRUM SANANIM

Kontaktní centrum je zařízení působící především v oblasti sekundární a terciální prevence zneužívání nealkoholových drog. Svým přístupem ke klientům dává prostor pro práci i s těmi uživateli drog, kteří aktuálně abstinovat nemohou nebo nechťejí.

POPIS PROGRAMU

Naší zásadou je respektování osobnosti klienta a jeho rozhodnutí: nechce nebo nemůže-li klient abstinovat, snažíme se, aby se alespoň co nejméně zdravotně poškozoval v souvislosti s užíváním drog. Péče zaměřená na tuto stránku má zároveň značný význam i při ochraně populace lidí, kteří drogy neužívají, např. před šířením infekčních chorob. U klientů proklamujících zakázku abstinovat pracujeme pomocí podpůrné psychoterapie, motivačního tréninku či kognitivně behaviorálních technik. Kládeme důraz na možnost volby klienta. I přesto, že klient neabstinuje, je možné mu nabídnout jisté formy léčebné péče.

Hlavní služby, které program poskytuje, jsou: kontaktní práce s klienty, pracovní programy, služby z oblasti harm reduction (výměnný program stříkaček a jehel a distribuce zdravotnického materiálu, základní zdravotní servis, hygienický servis, vitamínový a potravinový servis), sociální práce, krizová intervence a poradenství jak pro uživatele drog, tak pro osoby přicházející do styku s uživateli drog. Kontaktní centrum SANANIM je otevřeno pro klienty 365 dní v roce.

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Program zajišťuje multidisciplinární tým 9 lidí složený ze sociálních pracovníků, speciálních pedagogů a psychologů. Všichni stálí členové týmu mají výcvik v poskytování základní krizové intervence a první pomoci, někteří jsou účastníky sebezkušenosního terapeutického výcviku.

OBSAH A PRŮBĚH PROGRAMU V ROCE 2002

VÝVOJ A ZMĚNY

V prvním pololetí program probíhal standardním způsobem, nabízel veškeré služby definované v operačním manuálu. V době prázdnin jsme zaznamenali zvýšený počet agresivních atak u klientů, kteří jako jedinou službu požadovali potravinový servis. Z toho důvodu byla nabídka této služby omezena.

V důsledku poškození objektu Kontaktního centra povodněmi v srpnu 2002 došlo k přerušení provozu centra a standardní provoz se již do konce roku kvůli odstraňování následků nepodařilo obnovit. Sklepní prostory zařízení, ve kterých jsou umístěny skladové prostory, prádelna a archiv, byly zatopeny úplně, v místnostech, kde byla umístěna kontaktní místnost, ošetřovna, kancelář, terapeutická místnost a sociální zázemí centra, stála voda do výšky cca 50 cm. Zničeno bylo téměř celé vybavení včetně nábytku a elektrických spotřebičů, skladové zásoby a archiv.

Pro zachování kontinuity služeb pro klienty zaměstnanci Kontaktního centra posílili služby Terénních programů SANANIM. Individuální poradenství, zprostředkovávání léčby a motivační trénink probíhal v omezené míře v prostorách Denního stacionáře SANANIM.

ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ/INTERPRETACE

V první polovině roku 2002 byla průměrná denní návštěvnost kontaktní místnosti 40 osob, využívání výměnného programu činilo v průměru 47 osob/den. Razantní nárůst byl zaznamenán v počtu zdravotních ošetření i v počtu klientů odeslaných do specializovaných zařízení jako jsou FN Motol či Bulovka.

V rámci daných možností byla ve druhém pololetí prioritou snaha o zachování poskytovaných služeb klientům. I přesto, že byla zamítnuta žádost o dočasné přidělení náhradních prostor, v rámci o. s. SANANIM (spolupráce s Denním stacionářem a Terénními programy) však bylo podniknuto vše, aby byla neustále poskytována co největší část služeb.

ÚKOLY PRO ROK 2003

K hlavním úkolům na příští rok patří:

- co nejrychlejší návrat ke standardnímu provozu nízkoprahového zařízení
- udržení standardu poskytovaných služeb při zachování celého spektra služeb
- stabilizace týmu pracovníků a kvalitní zapracování nových kolegů

Počet klientů a kontaktů, výměnný program v roce 2002

Počet klientů	
(počet jednotlivých uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu službu programu)	2 878
z toho - injekčních uživatelů drog	2 807
- mužů	2 152
- se základní drogou heroin	1 131
- se základní drogou pervitin	1 526
- se základní drogou kanabinoidy	20
Počet neuživatelů, kteří využili alespoň jednou službu programu ¹	36
Počet kontaktů	24 587
Počet prvních kontaktů	250
Počet výměn – výkonů ve výměnném programu	17 843
Počet vydaných injekčních jehel	297 707

Kontakt: Každá návštěva/situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu.

První kontakt: První návštěva klienta v zařízení nezávisle na tom, jaký typ služby klient využije.

Výměnný program: Vlastní akt výměny injekčního materiálu nebo jeho součást.

Služby / výkony v roce 2002

Služba	Počet osob, které danou službu využily	Počet výkonů
Kontaktní místnost	1 315	8 344
Hygienický servis	476	1 992
Potravinový servis	1 214	7 613
Zdravotní ošetření	355	981
Individuální poradenství	125	218
Skupinové poradenství	0	0
Krizová intervence	21	22
Počet referencí do K-center ²	66	115
Počet referencí do léčby	109	146
Asistenční služba	4	5
Testy HIV	80	65
Počet poradenských telefonátů	X	237

¹ rodinní příslušníci, blízké osoby uživatelů

² jedná se o součet odkazů do nízkoprahových zařízení (tj. do K-center a terénních programů)

Šedé a kurzívou vyplněné kolonky uvádějí údaje pouze za I. pololetí 2002, neboť v druhé polovině roku nebyly z výše uvedených důvodů poskytovány ani přes veškerou snahu o jejich zachování.

Více informací naleznete na www.sananim.cz/sananim/index.php3 v sekci Kontaktní centrum.

DENNÍ STACIONÁŘ SANANIM

Denní stacionář (DST) nabízí pomoc, poradenství a ambulantní léčbu v oblasti nealkoholových drog. Základním principem je dobrovolnost a motivovanost klienta. DST je registrován jako nestátní zdravotnické zařízení a je určen klientům s diagnózou závislost nebo zneužívání nealkoholových drog.

VÝCHODISKA, CÍLE A PRINCIPY PROGRAMU

Konečným cílem péče je kromě abstinence lepší kvalita života s následným zapojením do běžného života. Základním prostředkem k dosažení cílů je práce s klientem v jeho reálném životě s možností reagovat a řešit aktuální problémy bez vytržení z jeho prostředí. Denní léčba v DST nahrazuje v indikovaných případech ústavní a rezidenční léčbu. V případě nezbytné ústavní léčby se osvědčuje jako adaptační přechod mezi ústavní léčbou (např. při předčasném ukončení) a doléčovací programem. Program zahrnuje komplex diagnostických, léčebných a rehabilitačních postupů, které zohledňují aktuální stav a potřeby klienta:

- denní program (intenzivní ambulantní péče) formou skupinové a komunitní psychoterapie a socioterapeutických metod pro max. 12 osob s denní docházkou v rozsahu 3 měsíců
- motivační program (ambulantní péče) otevřenou skupinovou formou 2x týdně
- program pro matky – uživatelky s dětmi, dále individuální a rodinná terapie a poradenství, skupina pro rodiče a partnery klientů sociální práce a poradenství a diagnostika.

OBSAH A PRŮBĚH PROGRAMU V ROCE 2002

PERSONÁLNÍ, ORGANIZAČNÍ A TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

Komplexnímu působení na klienta odpovídá terapeutický tým tvořený psychology, psychiatrem, socioterapeuty, zdravotní sestrou a sociální pracovníci v počtu 8 pracovníků (7,0 úvazků). Tým se postupně stabilizoval a v současné době je na velmi dobré odborné úrovni. Pravidelně se konají externí i interní supervize a týmové konference. Tým pořádá i odborné semináře pro kolegy z oboru.

Smlouvy s veřejnými zdravotními pojišťovnami na úhradu poskytované péče se zatím nepodařilo uzavřít. Zařízení je připraveno podrobit se akreditačnímu řízení MZ ČR. Významným zásahem do technického provozu Denního stacionáře byly srpnové povodně, byť zařízení samo přímo postiženo nebylo. Klienti se společně s terapeuty aktivně zapojili při pomoci postiženým jako dobrovolníci. Terapeuti se podle svých možností účastnili pomoci v krizových štábech v celém hlavním městě a to zejména poskytováním krizových intervencí postiženým občanům i pomáhajícím a byli k dispozici v rámci 24 hodinových služeb na telefonu.

VÝVOJ A ZMĚNY

V denním programu nedošlo k žádným výrazným změnám, důraz byl kladen na zvyšování kvality práce s klientem. Vedle uvedených základních programů práci intenzivně doplňovalo individuální poradenství a sociální práce. V průběhu roku rozšiřoval DST svoji působnost na matky s malými dětmi a na „přednástupní“ péči těchto klientek do TK Karlov. S touto klientelou souvisí i stále intenzivnější spolupráce DST s příslušnými státními i nestátními institucemi, kterým byly poskytovány odborné konzultace. DST poskytoval i ambulantní péči matkám-klientkám, které jsou v péči probačních a sociálních pracovníků. U této specifické části klientely jsme zaznamenali značný nárůst.

Byla zahájena katamnestická sledování klientů denního programu. V cílové skupině byl zaznamenán nárůst klientů zneužívajících pervitin a vyšší výskyt duálních diagnóz.

PLÁNY NA ROK 2003

K základním úkolům do dalšího roku patří výrazněji specifikovat typ klientely vhodný pro tuto léčbu a prohloubit spolupráci s odbornými institucemi. Na základě této spolupráce přesněji profilovat klienty motivačního programu. V roce 2003 dokončíme probíhající katamnestickou studii.

ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ / INTERPRETACE STATISTIK

V roce 2002 došlo k mírnému vzestupu výkonů a současně k mírnému úbytku počtu klientů Denního stacionáře. Z našeho pohledu se jedná o pokračování pozitivního trendu zintenzivnění péče o klienta a stabilizace programu. Také využití kapacity DST stoupl o 10%. Zdá se tedy, že program lze označit za stabilizovaný. Zajímavá je změna spektra klientů, kteří přicházejí do DST. Na poklesu počtu klientů se podílejí hlavně klienti užívající heroin, zatímco počet uživatelů pervitinu se mírně zvýšil. Změnil se poměr muži - ženy v neprospěch mužů.

Základní statistika programu

Kapacita programu	12 klientů
Délka programu	3 měsíce
Počet "klientodů"	2227
Průměrná délka programu 1 klienta v roce 2002	51,7 pracovních dní; tj. cca. 2,3 měsíce; tj. 78% délky programu
Počet všech klientů, kteří se programu účastnili	43
z toho - noví v roce 2002	32
- injekčních uživatelů drog	36
- mužů	17
- se základní drogou heroin	27
- se základní drogou pervitin	14
- se základní drogou kanabinoidy	2
Počet klientů, kteří program úspěšně ukončili v roce 2002	18 (7 klientů přešlo v programu do roku 2003)
Počet klientů, kteří program ukončili předčasně	18
- přeložení do jiného programu / zařízení	3
- ukončení na vlastní žádost (práce, studium)	4 (3 z nich nadále abstinují)
Průměrný věk klienta	22,3
Obložnost	72,80%

Klienti DST

Počet klientů (počet uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu službu programu)	196
z toho - injekčních uživatelů drog	117
- mužů	98
- se základní drogou heroin	76
- se základní drogou pervitin	74
- se základní drogou kanabinoidy	12
Průměrný věk klienta	22,1
Počet kontaktů	685
Počet neuzivatelů, kteří využili alespoň jednou v daném období službu programu	141

Intenzita péče v Denním stacionárním programu

Rok	Klienti	Výkony	Výkonů na 1 klienta	Meziroční srovnání	retence
1998	50	971	19,4	-	31%
1999	64	1452	22,7	17%	+36%
2000	54	1857	34,4	51%	+54%
2001	58	1899	32,6	-5,20%	-52%
2002	43	2227	51,8	58,80%	+78%

Retence - Udržení klientů v Denním stacionárním programu, (retence v % z průměrné délky programu 3 měsíce)

Porovnání počtu výkonů v DS SANANIM 1997-2002

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Individuelní psychoterapie+sociální práce+poradenství	454	525	490	556	862	1290
Rodičovská skupina+rodinná terapie	357	425	116	212	321	280
Denní stacionární skupina	568	971	1452	1857	1899	2227
Motivační skupina	0	0	128	750	724	296

Více informací naleznete na www.sananim.cz/sananim/index.php3 v sekci Denní stacionář.

TERAPEUTICKÁ KOMUNITA **KARLOV**

Terapeutická komunita Karlov (TKK) je specializované zařízení zaměřené na léčbu a sociální rehabilitaci osob zneužívajících nealkoholové návykové látky. Hlavním cílem zařízení je sociální integrace osob závislých na nealkoholových drogách. Pojmem sociální integrace je myšleno úspěšné zapojení závislého do podmínek normálního plnohodnotného života. TK Karlov byla otevřena v prosinci 1998. V současné době je kapacita 25 lůžek pro mladistvé a závislé matky, 12 lůžek pro děti.

POPIS PROGRAMU

Zařízení pracuje se dvěma cílovými skupinami. První skupinu tvoří mladiství a mladí dospělí. Pro ně je určen střednědobý léčebný program v délce přibližně 6 měsíců. Druhou cílovou skupinou jsou závislé matky s dětmi. Pro ty je určen dlouhodobý program, jež je naprosto ojedinělý i v rámci Evropy. Závislé matky jsou v léčebném programu společně se svými dětmi, což umožňuje zaměřit se vedle závislosti matky i na dovednost mateřství. Oba tyto programy fungují v rámci jedné terapeutické komunity.

Základním prostředkem k dosažení těchto cílů je kromě abstinence, samotný život v komunitě umožňující klientovi prožívat reálné vztahy s lidmi, přizpůsobit se pevně danému řádu a režimu a dále pak terapeutický program (skupinová psychoterapie, individuální poradenství, pracovní terapie, sociální práce a zátěžové programy).

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Program zajišťuje celkem 16 zaměstnanců, přepočteno 13,9 úvazku. Tým tvoří vedoucí komunity, zástupce vedoucího komunity, dva psychologové, dva sociální pracovníci, dva pedagogové, terapeut exuser, arteterapeut, dvě dětské vychovatelky, pracovní terapeut, hospodářka, pracovník keramické dílny a pracovník na vojenské civilní službě.

OBSAH A PRŮBĚH PROGRAMU V ROCE 2002

VÝVOJ A ZMĚNY

Hlavním úkolem roku 2002 bylo naplnění kapacity domu pro matky s dětmi. Povedlo se spojit obě cílové skupiny klientů v jeden celek, což přináší výhody v oblasti odborné i finanční. Specifické problémy závislých matek a jejich dětí vyžadovaly doplnění terapeutického týmu o dvě speciální pedagožky – vychovatelky pro děti a výrazné zkvalitnění sociální práce. Důležitě bylo navázání spolupráce se všemi relevantními institucemi např. odbory péče o dítě, kojeneckými ústavami, sociálními odbory atd. Zintenzivnili jsme spolupráci s externím psychiatrem a tím jsme vytvořili dostatečné zázemí pro práci s oběma cílovými skupinami klientů. Během roku byla poprvé v historii komunity mezi přijatými matkami klientka, která strávila v léčbě i část těhotenství, období bezprostředně po porodu a šestinedělí. Skupina mladistvých klientů byla v roce 2002 ve znamení lehké nestability. Přesto jsme udrželi trend práce s klienty ve věku do 20 let, což je velmi náročná klientela.

V průběhu roku probíhala analýza společných a zcela specifických problémových oblastí jednotlivých cílových skupin. Důraz byl kladen na zachování jednotné komunity. Ukazuje se, že spojení těchto dvou cílových skupin i přes počáteční obtíže je velmi přínosné a efektivní.

Aktivně jsme se zapojili do prací v našem nejbližším regionu po loňských povodních.

V rámci finančních možností pokračujeme v další rekonstrukci přilehlých hospodářských budov s prioritou komunitní místnosti s kapacitou 25 klientů a s možností navýšení kapacity pro možné návštěvy a pořádání společných akcí, což by velmi výrazně zlepšilo možnosti léčebného programu.

ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ / INTERPRETACE STATISTIK

Poměrně dobře se nám dařilo obsazení programu pro matky s dětmi. Oproti tomu u cílové skupiny mladistvých jsme se potýkali v druhé polovině roku s kolísáním stavu klientů. Toto období bylo ve znamení častých předčasných odchodů nemotivovaných klientů z léčby. Z výše uváděných statistik dále vyplývá, že v loňském roce výrazně přibylo klientů, u nichž byla primární drogou stimulantia (pervitin cca 70%).

ÚKOLY NA ROK 2003

- Další prioritou je příprava na nadcházející akreditace zařízení.
- Dále chceme propracovávat koncepci práce s dvěma cílovými skupinami v rámci jedné komunity.

Základní informace o programu v roce 2002

	mladiství	matky s dětmi	celkem
Kapacita programu	15	10+děti	25+děti
Délka programu/ léčby	6-8 měsíců	7-10 měsíců	
Počet všech klientů, kteří se programu účastnili - 2002	39	15+16 dětí	54
z toho - noví v roce 2002	29	12+13 dětí	41+13 dětí
- injekčních uživatelů drog	34	13	47
- mužů	25	0	25
- se základní drogou heroin	23	8	31
- se základní drogou pervitin	23	7	16
- se základní drogou kanabinoidy	0	0	0
Počet klientů, kteří program úspěšně ukončili v roce 2002	14	10	24
Počet všech klientů, kteří program ukončili předčasně	17	0	17
- z toho po uplynutí 2/3 léčby	5	0	5
Průměrný věk klienta	20	25	22,5
Počet neuzivatelů, kteří využili alespoň jednou služeb prog.			59
Počet „lůžkodnů“	3846	5769	9615 tj.74%
Průměrná délka léčby 1 klienta v roce 2002 (dny)	178	305	241,5
Průměrná délka úspěšně ukončené léčby 1 klienta	225 dní	305	265

Skladba nově přijatých klientů v roce 2002 dle primární drogy a věku

Primární droga	0-14 let	15-19 let	20-29 let	30-39 let	40 let a více	Celkem	Injekční aplikace
Opiáty a opioidy (Heroin)		4/2	6/5	0/1		10/8	18
Stimulantia (Pervitin)		8/7	1/1	0/1		9/9	17
Canabis		2/3				2/3	
Celkem		12/14	7/6	0/2		19/22	35
C E L K E M		26	13	2		41	35

Věk, pohlaví M/Ž

Úspěšnost klientů 1999 - 2002

	počet	%
klienti TK Karlov v letech 1999 – 2002	131	100
z toho - abstinuje, pracuje (studuje)	89	67,9
- řádně ukončilo léčbu	57	43,5
- o klientech nemáme informace	31	23,6
- dlouhodobě užívá	17	12,9

Více informací naleznete na www.sanim.cz/sanim/index.php3 v sekci TK Karlov.

TERAPEUTICKÁ KOMUNITA NĚMČICE

Terapeutická komunita se jako specializované zařízení zaměřuje na léčbu a sociální rehabilitaci osob závislých na nealkoholových návykových látkách. Svým vznikem v roce 1991 se stala nejstarším zařízením svého druhu v ČR.

VÝCHODISKA, CÍLE A PRINCIPY PROGRAMU

Základním cílem léčby v terapeutické komunitě je zapojení klienta do podmínek běžného života a abstinence klienta od všeho, co mu v životě škodí. Mezi prostředky sloužící k dosažení uvedených cílů patří samotný život v komunitě umožňující klientovi prožívat reálné vztahy s lidmi, učit se přizpůsobit se pevně danému řádu a režimu, dále pak terapeutický program (skupinová psychoterapie, individuální poradenství, pracovní terapie, sociální práce, zátěžové programy, spolupráce s rodinou klienta).

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Program zajišťuje celkem 10 zaměstnanců. Jsou to 3 psychologové, zdravotní sestra, socioterapeut, arteterapeut, sociální pracovník, pedagog a pracovní terapeut.

OBSAH A PRŮBĚH PROGRAMU V ROCE 2002

PERSONÁLNÍ, ORGANIZAČNÍ A TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

V roce 2002 došlo k významným personálním změnám. V červenci byl přijat nový člen týmu – psycholog. V srpnu odešla dosavadní vedoucí týmu Mgr. Pavla Dolanská. Od září byl pověřen vedením programu odborný ředitel pro léčbu a doléčování o. s. SANANIM Mgr. Aleš Kuda. V listopadu byla přijata arteterapeutka. Tyto změny byly zatěžkávací zkouškou pro dosavadní tým, ale zároveň příležitostí k revizi dosavadní práce zařízení a hledání nových řešení.

VÝVOJ A ZMĚNY PROGRAMU

Rok 2002 byl v životě komunity velmi náročný. Díky personálním změnám bylo nutné hledat novou tvář zařízení, což se podařilo. Koncepce zařízení procházela podrobnou revizí. Nelze říci, že došlo k zásadním změnám programu, který se za 12 let své existence osvědčil, ale spíše byla hledána adekvátnost programu vzhledem k potřebám jeho klientů. Byla zavedena standardně intenzivní prevence selhání a arteterapie. Z dosavadních výsledků lze konstatovat, že tyto kroky byly velmi přínosné. Neočekávaný odchod vedoucího programu měl negativní vliv na stabilitu celého týmu. Tyto dopady se však v závěru roku podařilo odstranit. Příchod nových členů týmu je „čerstvým větrem do plachet“ pro další práci zařízení.

Nadále pokračoval trend práce tohoto zařízení s klienty, kteří mají velmi závažnou dosavadní anamnézu. Jedná se o klienty, kteří mají drogovou kariéru kolem 10 let a delší. Práce s touto klientelou je velmi náročná, ale ukazuje se vhodnost programu Terapeutické komunity Němčice pro jejich potřeby.

ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ / INTERPRETACE STATISTIK

V roce 2002 prošlo programem TK Němčice celkem 47 klientů, z toho bylo 32 dva nově přijatých a ve dvou případech se jednalo o opakovací léčbu. V průběhu roku úspěšně ukončilo léčbu celkem 12 klientů. 15 klientů odešlo z programu předčasně z toho však 6 po dvou třetinách absolvované léčby. V roce 2002 se podařilo i přes výrazné personální změny udržet stabilní léčebný program. Výrazně se v tomto roce podařilo zvýšit využití kapacity zařízení (87,8%).

PLÁNY NA ROK 2003

Hlavním úkolem pro rok 2003 je pokračování revize současného programu a jeho přizpůsobení aktuálním potřebám současné klientely. Klíčové je zaktualizování operačního manuálu zařízení, kde musí být všechny tyto změny zaznamenány.

Jako přínosné se ukazuje probírání jednotlivých komunitních principů a pravidel tak, aby tým byl v těchto zásadních záležitostech schopný jednotného postoje a přístupu. Důležitým úkolem je, vzhledem k příchodu nových členů týmu, kvalitní vzdělávání včetně stáží nových zaměstnanců v ostatních zařízeních o.s. SANANIM.

Přehled přijatých klientů prům. věk a rozdělení dle pohlaví 1991 – 2002

rok	Nově přijatí klienti	ženy		muži	
		počet	prům. věk	počet	prům. věk
1991	17	5	20	12	27
1992	26	6	22	20	26
1993	21	5	21	16	25
1994	15	4	21	11	23
1995	12	4	24	8	31
1996	15	6	21	9	26
1997	15	5	22	10	25
1998	14	5	23	9	25
1999*	24	9	26	15	23
2000	25	8	22	17	25
2001	27	8	23	19	30
2002	32	12	24	20	27,5
celkem	243	77	-	166	-

* v roce 1999 byla navýšena kapacita TK

Klienti terapeutické komunity Němčice v r. 2002

Kapacita programu	20
Délka programu/ léčby	10-13 měsíců
Počet všech klientů, kteří se programu účastnili v roce 2002	47
z toho - noví v roce 2002	32
- injekčních uživatelů drog	47
- mužů	29
- se základní drogou heroin	36
- se základní drogou pervitin	11
- se základní drogou kanabinoidy	0
Počet klientů, kteří program úspěšně ukončili v roce 2002	12
Počet klientů, kteří program ukončili předčasně	15
z toho	
Počet klientů, kteří program ukončili po uplynutí 2/3 léčby	6
Průměrný věk klienta	25,75
Počet neuzivatelů, kteří využili alespoň jednou služeb programu	54
Počet "lůžkodnů"	6365 (87,8%)
Průměrná délka léčby 1 klienta v roce 2002	138,6
Průměrná délka úspěšně ukončené léčby 1 klienta v roce 2002	385

Více informací naleznete na www.sananim.cz/sananim/index.php3 v sekci TK Němčice.

DOLÉČOVACÍ CENTRUM

Doléčovací centrum je určeno lidem, kteří již absolvovali léčbu drogové závislosti. Hlavním cílem programu je pomoci klientům v překonání prvního obtížného období po léčbě, zařazení se do normálního života ve společnosti a předcházení návratu k užívání drog.

POPIS PROGRAMU

Program se skládá ze strukturovaného ambulantního programu, programu chráněného bydlení a chráněné keramické dílny. Hlavní aktivity a služby, které program poskytuje, jsou skupinová a individuální psychoterapie a poradenství, prevence relapsu, sociální práce, volnočasové a klubové aktivity, arteterapie, podporované zaměstnání v keramické dílně a chráněné bydlení.

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Program zajišťuje celkem 8 lidí (7,6 úvazku), z toho 3 muži a 5 žen. Tým centra se skládá z psychoterapeutů, socioterapeutů a sociálních pracovníků.

OBSAH A PRŮBĚH PROGRAMU V ROCE 2002

TECHNICKÉ, ORGANIZAČNÍ A PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Tým pracoval ve stálém složení. Ke konci roku odešla zástupkyně vedoucího do jiného zařízení sdružení a z TK SANANIM Karlov nastoupila zkušená kolegyně, aby posílila program pro matky s dětmi. Technické i organizační zabezpečení odpovídá potřebám programu. Pro skupinu matek s dětmi jsme začali připravovat nezbytné specifické zázemí.

VÝVOJ A ZMĚNY

V průběhu roku došlo k několika dílčím změnám ve struktuře programu. Především jsme zavedli skupinový program pro matky s dětmi – terapeutickou skupinu a klubové aktivity (obojí v rozsahu 1x týdně). Program pro matky s dětmi je určen zejména pro ty, které přicházejí po léčbě v TK Karlov. Tým se učil pracovat s touto náročnou klientelou a navazoval spolupráci s relevantními institucemi. V programu chráněného bydlení jsme pro matky s dětmi provizorně vyčlenili dva byty. Pro rok 2003 byl zpracován projekt a koncepce rozšíření chráněného bydlení pro matky s dětmi.

V roce 2002 se zvýšil počet klientů přicházejících do programu z výkonu trestu. Velká většina z nich se dobře adaptovala a v programu prosperovala. Oblast vězeňství je pro naši práci velkou výzvou do nejbližšího období. V doléčovacím programu také přibývá klientů s duálními psychiatrickými diagnózami a s komplikovanými právními problémy. Intenzivně jsme proto spolupracovali s externím psychiatrem a Právní poradnou A.N.O.

V rámci volnočasových aktivit našich klientů ukončil fotbalový tým FC SANANIM další sezónu Hanspaulské ligy v malé kopané a volný umělecký spolek klientů a přátel doléčovacího centra „Kunsthau DC“ uspořádal autorskou výstavu výtvarných děl a několik divadelních představení.

ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ/INTERPRETACE STATISTIK

Ve srovnání s rokem 2001 můžeme říci, že se nám podařilo udržet vysoký počet výkonů a nově přijímaných klientů. Počty klientů, s nimiž jsme v posledních dvou letech pracovali, jsou pro nás v současných podmínkách kapacitním stropem.

Nárůst výkonů jsme zaznamenali zejména v individuálním poradenství a sociální práci, mírný pokles naopak v některých skupinových programech. Z toho vyplývá potřeba hledat mechanismy, jak podpořit skupinové aktivity, aby podíl skupinové a individuální práce zůstal i nadále vyvážený. Výrazné výkyvy ve sledovaných výkonech nezaznamenáváme, což svědčí o dlouhodobé stabilitě programu, který je klienty a spolupracujícími zařízeními vnímán jako nedílná součást systému péče. Nadále však lze hledat rezervy ve využití programu chráněného bydlení.

ÚKOLY PRO ROK 2003

V dalším roce nás čeká zejména rozvoj programu pro matky s dětmi včetně realizace projektu na rozšíření chráněného bydlení pro tuto klientelu. Dále pak mapování situace ve vězeňství a navazování užší spolupráce s vězeňskými zařízeními.

Klíčovým úkolem DOC bude, vzhledem k nezbytnosti sanace stávajícího objektu, zajištění nového objektu pro zabezpečení existence a pokračování stále ještě ojedinelého programu a projektu.

Počty klientů v péči v r.2002 a srovnání s rokem 2001

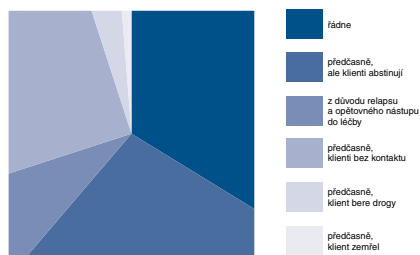
	2001	2002	rozdíl
klientů v roce celkem	214	262	+ 48
z toho - 1. kontakty	142	136	- 6
- chr. bydlení	49	54	+ 5
- plus děti klientek	0	8	+ 8
- přešli z r. 2001	72	126	+ 54
ve strukturovaném programu	127	131	+ 4
z toho - nastoupili v r. 2002	79	75	- 4
- amb.	46	36	- 10
-chr. bydlení	33	39	+ 6

Matky s dětmi v doléčovacím programu - meziroční srovnání

	do r. 1999	2000	2001	2002
Počet klientek (matek s dětmi)	3	1	4	12
- Z toho v programu chráněného bydlení	1	0	0	4
- Z toho po léčbě v TK SANANIM Karlov	-	1	2	9

Počet klientů, kteří program ukončili v r. 2002

Ukončili	80
řádně	27
předčasně, ale klienti abstinují	22
z důvodu relapsu a opětovného nástupu do léčby	7
předčasně, klienti bez kontaktu	20
předčasně, klient bere drogy	3
předčasně, klient zemřel	1

2002

Výkony v r. 2002 a srovnání s rokem 2001

druh výkonu	počet	oproti r.2001
Individuální terapie/ poradenství	1573	+ 71
Rodinná / párová terapie	43	- 12
Sociální práce	480	+ 127
Strukturovaný ambulantní program	1358	- 195
Otevřená skupina	177	+ 4
Skupina chráněného bydlení	542	- 48
Volnočasové aktivity	341	+ 341
Rodičovská skupina	190	- 5
Krizová intervence	95	+ 38
Ostatní	479	+ 145
Celkem výkonů	5278	+ 466
Lůžkodny (chr. bydlení)	5562	+ 155

Více informací naleznete na www.sananim.cz/sananim/index.php3 v sekci Doléčovací centrum.

DROGOVÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Zařízení je zaměřeno zejména na získávání, zpracovávání a distribuci seriózních informací týkajících se drogové problematiky. Jedním z jeho hlavních cílů je zvýšení dostupnosti těchto informací jak pro odbornou tak i pro laickou veřejnost.

POPIS PROGRAMU

Drogové informační centrum (DIC) používá tři základní prostředky a technologie, jejichž prostřednictvím se snaží naplňovat definované cíle: internetové stránky Drogový informační server (www.sananim.cz), Drogovou poradnu (www.drogova-poradna.cz) a odbornou knihovnu. S provozováním těchto služeb také úzce souvisí jejich propagace, která je další klíčovou aktivitou DIC.

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Program zajišťují celkem 4 zaměstnanci (vedoucí zařízení, knihovnice, koordinátor Drogové a správce webových stránek).

OBSAH A PRŮBĚH PROJEKTU V ROCE 2002

TECHNICKÉ, ORGANIZAČNÍ A PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

V roce 2002 se podařilo částečně opravit odpovídající prostory a došlo ke stabilizaci týmu odborníků, kteří odpovídají dotazy v Drogové poradně.

VÝVOJ A ZMĚNY

V oblasti služeb poskytovaných na internetu se podařilo udržet kvalitu poskytovaných služeb a dokonce i rozšířit jejich rozsah. Drogový informační server poskytoval v roce 2002 více informací než v letech předchozích a využití jeho nové služby DRÁK (drogové aktuality) v průběhu celého roku průběžně narůstalo (až na současných cca 950 odběratelů informací o novinkách).

Drogová poradna je navštěvována již stabilním počtem klientů. Denně jsme zodpověděli přibližně 8 dotazů. Prostřednictvím Poradny jsme obdrželi i několik připomínek týkajících se fungování celého sdružení, které byly předány správní radě. Na konci roku začaly práce na nové verzi Drogové poradny a přípravné práce potřebné k nové verzi ostatních internetových stránek (Drogový informační server a stránky o.s. SANANIM).

Odborná knihovna byla obohacena o mnoho nových titulů a nepatrně také stoupla její návštěvnost a zájem o informace.

Drogové informační centrum se věnovalo také dalším aktivitám. Jedná se například o přípravu výroční zprávy sdružení, přípravu a výrobu prezentačních materiálů sdružení, vydávání pravidelných tiskových zpráv (s cílem prezentovat především zajímavé události či nové poznatky týkající se oblasti drog a léčby závislosti). Díky finanční podpoře Ambasády Nizozemského království (projekt MATRA) a společnosti Boomerang vydalo DIC pohlednici s informacemi pro uživatele tanečních drog, která byla distribuována v rámci Prahy. Centrum se také podílelo na přípravě různých vzdělávacích akcí, zejména na přípravě interního vzdělávacího kurzu pro zaměstnance sdružení a na kurzu „Drogové poradenství“, financovaném Evropskou unií, programem Phare.

ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ / INTERPRETACE STATISTIK

Počet návštěvníků Drogového informačního serveru se v roce 2002 nadále zvyšoval (přibližně o 34% oproti roku 2001) a stejně tak se zvyšoval i počet materiálů uveřejněných na tomto serveru. O novou službu DRÁK, která funguje cca 10 měsíců, byl také poměrně velký zájem – tuto službu užívá více než 900 návštěvníků Drogového informačního serveru.

O služby Drogové poradny je vysoký zájem a ve srovnání s ostatními obdobnými nabízenými službami je zřejmý její celorepublikový dosah. Oproti roku 2001 jsme obdrželi zhruba o 100% dotazů více, což je především ovlivněno kvalitou služby a zřejmě úspěšnou propagací. Zvýšil se jak počet materiálů v knihovně (a to přibližně o 20%) tak i zájem o její služby. Např. výpůjček bylo o 50% více než v roce 2001. U informací poskytovaných telefonem došlo také k mírnému nárůstu.

ÚKOLY PRO ROK 2003

Cílem je především udržení kvality a rozšíření (diferenciace) některých specifických služeb. Dále také postupné přeprogramování všech internetových stránek včetně výroby jejich anglické verze.

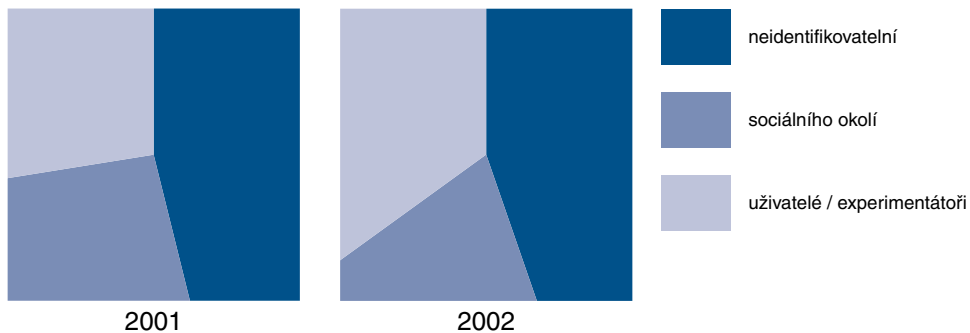

Počty a druhy služeb

Druh služby	2000	2001	2002
Návštěvnost internet. stránek www. sananim.cz	11.094	78.840	105.624
Počet dotazů v Drogové poradně www.drogovaporadna.cz	-	1.006	2.016
Uživatelé služby DRAK	-	-	888
Počet uveřejněných nových článků na DIS	145	980	949
Počet titulů v knihovně	900	1.400	1.690
Počet výpůjček/konzultací	245	200	141
Poskytování informací telefonem/e-mailem	-	400	252

Struktura uživatelů služeb Drogové poradny

klienti Drogové poradny	2001	2002	Celkem
uživatelé / experimentátoři	464	901	1.365
sociálního okolí	265	410	675
neidentifikovatelní	277	705	982

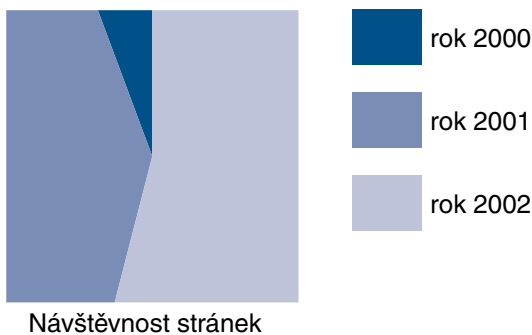

Struktura dotazů Drogové poradny

Tazatel	Téma dotazu							
	potřebuji pomoc	pomoc jinému	info o drogách	ostat. náv. látky	reakce na odpověď	diskusní příspěvek	onemocnění	zájem o práci
uživatel nebo experimentátor	259	9	449	17	93	32	39	3
sociální okolí	28	229	78	16	47	2	8	2
nelze určit	6	6	463	31	53	66	38	42
CELKEM	293	244	990	64	193	100	85	47

Návštěvnost stránek www.sananim.cz

rok 2000	11094
rok 2001	78840
rok 2002	105624

Více informací naleznete na www.sananim.cz/sananim/index.php3 v sekci Informační centrum.

PRÁCE S KLIENTEM VE VÝKONU VAZBY, VÝKONU TRESTU

Výsledky za rok 2002 ukazují, že se tato služba stala nedílnou součástí nabídky služeb poskytovaných Kontaktním centrem. V roce 2002 jí využilo celkem 94 osob, z toho 23 žen. Po přerušení spolupráce z důvodu personálních změn ve Vazební věznici Ruzyně (dále VVR) v říjnu 2001 byla v lednu 2002 tato spolupráce znovu navázána. Pracovníci Kontaktního centra docházeli do této věznice pravidelně jednou za dva týdny. Spolupracovali s týmem poradny drogové prevence na vytipování vhodných klientů. V listopadu 2002 proběhla na oddělení výkonu trestu VVR beseda pro odsouzené zaměřená na problematiku užívání drog.

Docházení do Vazební věznice Pankrác (dále VVP) se doposud nepodařilo dát rámec pravidelné spolupráce. V květnu a v listopadu 2002 proběhla beseda s obviněnými na oddělení vazby pro mladistvé a mladé dospělé. Pracovníci Kontaktního centra docházeli do VVP nepravidelně. Jejich návštěvy navazovaly na již fungující pravidelnou korespondenci s klienty, kteří je kontaktovali s žádostí o zprostředkování protidrogové léčby.

Úspěšně pokračovala spolupráce Kontaktního centra s pracovníky Probační a mediační služby ČR a sociálními kurátory. Zaznamenali jsme nárůst objemu spolupráce Kontaktního centra s PMS v rámci případové práce s klienty.

Na realizaci projektu se nepříznivě podepsaly srpnové povodně, které zasáhly sídlo Kontaktního centra tak, že do konce roku 2002 nebylo možné jeho provoz obnovit. Kontaktní centrum proto nabízelo své služby v omezeném rozsahu a v omezeném čase v náhradních prostorách Denního stacionáře SANANIM. Tato určitá časová i prostorová nedostupnost se odrazila na intenzitě spolupráce Kontaktního centra s ostatními léčebnými institucemi i samotnými klienty a jejich rodinnými příslušníky. I přes tyto výše zmíněné skutečnosti navázali pracovníci K-centra ve druhé polovině roku 2002 kontakt s dalšími 37 klienty, přičemž souběžně pracovali na prohlubování již navázaných kontaktů.

Počet kontaktů ve VV a VTOS1 za rok 2002

Věznice	osobní		písemný	
	muži	ženy	muži	ženy
VV Pankrác	36	0	79	0
VV Ruzyně	91	85	41	27
Ostatní VV a VTOS	1	0	77	0
Celkem kontaktů	128	85	197	27

Celkový počet klientů ve VV a VTOS za rok 2002

	VV Pankrác		VV Ruzyně		Ostatní		Celkem	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Celkem kontaktovaných klientů	25	0	34	23	12	0	71	23
Klienti z r. 2001	2	0	1	2	4	0	7	2
Nově navázaní klienti	23	0	33	21	8	0	64	21
Klienti – jednorázový písemný kontakt (JKP)	2	0	0	0	3	0	5	0
Klienti – jednorázový osobní kontakt (JKO)	1	0	12	5	1	0	14	5
Klienti – opakovaný písemný kontakt (OKP)	13	0	8	4	9	0	30	4
Klienti – opakovaný osobní kontakt (OKO)	11	0	23	17	0	0	34	17
JKO doplňující OKP	7	0	0	0	0	0	7	0
JKP doplňující OKO	0	0	3	7	0	0	3	7
Zprostředkování léčby plánované	7	0	6	6	3	0	16	6
- z toho uskutečněno léčeb	3	0	2	0	0	0	5	0
Spolupráce s PMS	6	0	4	5	2	0	12	5
Informace o možnostech léčby ve VTOS	9	0	7	6	1	0	17	6
Účast na soudním líčení	2	0	1	0	0	0	3	0

ZDRAVOTNICKÉ ZAŘÍZENÍ SANANIM

Nestátní zdravotnické zařízení SANANIM (dále ZZ) sdružuje od r. 1998 Denní stacionář (DST), Kontaktní centrum (KC) a Doléčovací centrum (DOC). ZZ tvoří samostatnou organizační jednotku, ale odborný úsek, v němž si DST, KC i DOC zachovávají svůj statut dle organizačního řádu o.s. SANANIM s plnou odpovědností svých vedoucích a odborných ředitelů. Konečným garantem odbornosti zdravotní péče je podle platných právních předpisů odborný zástupce nestátního zdravotnického zařízení (vrchní lékař, od r. 2001 odborný ředitel pro zdravotní péči). Odborné vedení se soustřeďuje zejména na kvalitu odborné práce s klienty, její řádnou dokumentaci a vykazování, hygienické aspekty a vzdělávání personálu.

PÉČE POSKYTOVANÁ ZZ

ZZ v rámci své základní odbornosti poskytuje ambulantní psychiatrickou péči osobám s diagnózou „škodlivé užívání návykových látek“ a „závislost na návykových látkách“ s vymezením pro nealkoholové drogy. Zdravotní péče je poskytována v následujícím rozsahu:

- a) odborné psychiatrické komplexní a cílené vyšetření
- b) psychoterapie individuální, skupinová, rodinná a komunitní
- c) krizová intervence
- d) sociální šetření
- e) péče denního psychoterapeutického stacionáře

Mimo je, zejména v KC, poskytována základní lékařská a ošetrovatelská péče o somatická onemocnění, což má význam především pro klientelu, která obvykle ve zdravotnických službách ošetření nevyhledává.

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

K závěru r. 2002 pracovali v ZZ SANANIM 2 lékaři, 4 psychologové, 3 sociální pracovníce, 1 pedagog, 2 SZP.

KLIENTI A SPEKTRUM UŽÍVANÝCH DROG

Hlavními užívanými drogami v naší klientele jsou opiáty a opioidy (takřka výhradně heroin, ojediněle hydrocodon-„braun“) a pervitin. Jejich vzájemný poměr se v období 1999 - 2001 ustálil na 3:1 ve prospěch opiátů, v roce 2002 však došlo k překvapivému zvratu a vzájemný poměr činí téměř 1:1. Zastoupení cannabinoidů od roku 2000 trvale klesá, rok 2002 přinesl další pokles (pokud tito klienti vůbec přicházejí, jde obvykle o psychické komplikace). Ostatní drogy se vyskytují okrajově u polymorfních uživatelů. Výskyt kokainu nebyl již po léta zaznamenán.

Podíl injekčních uživatelů se do roku 2000 trvale zvyšoval, v roce 2001 však poprvé poklesl na 86,5% oproti 97% v roce 2000. V roce 2002 je patrný další pokles na 80,4%.

Poměr muži/ženy se v roce 2001 významně změnil na 66:34% oproti 46:54% v roce 2000. V roce 2002 pokles podílu ženské klientely dále pokračuje a poměr muži:ženy činí 70:30%.

Podíl klientů s evidovanými somatickými a psychickými komplikacemi trvale narůstá (rok 2000 - 20,5%, rok 2001 - 28,3%, rok 2002 - 34,5). Mezi somatickými komplikacemi převažují hepatitidy B a C, z psychických komplikací jsou nejčastější toxické psychózy, deprese a úzkostné stavy. V DST podíl psychických komplikací přesahuje 50%.

Klienti a drogy v ZZ SANANIM, 2002

Položka	Muži	Ženy	Celkem
Opiáty	364	152	516
Cannabis	16	12	28
Pervitin	331	156	487
Jiné a kombinace	57	19	76
Celkem „živá kartotéka“	774	359	1133

Spektrum poskytované péče

ZZ SANANIM poskytovalo v posledních letech stále větší počet výkonů stále většímu počtu klientů. Trvale rostl počet výkonů skupinové a individuální práce. Příznivým ukazatelem bylo zvýšení výkonů v práci s rodinami, rodiči a partnery klientů. Nárůst výkonů v položkách „individuální práce“ a „sociální intervence“ je při stále komplikovanější klientele nezbytný.

Skutečnost, že se v roce 2002 tento trend nepotvrdil a v některých položkách došlo k poklesu, lze přičíst na vrub následujícím faktorům:

- jedna složka ZZ SANANIM – Kontaktní centrum, které vždy vykazovalo vysoký počet klientů v individuální práci, bylo r. 2002 postiženo povodní a na několik měsíců vyřazeno z provozu,
- již v první, ale zejména druhé polovině roku 2002 se prakticky v celé ČR projevila masivní předepisování buprenorfinu (Subutex) praktickými lékaři a jeho proniknutí na černý trh, což snížilo motivaci uživatelů opiátů vyhledávat odbornou péči.

Rozsah a struktura poskytované péče ZZ (počty výkonů a klientů)

Položka	Počet výkonů
Skupinová terapie	9052*)
Individuální práce	2871
Sociální intervence	690
Práce s rodinou	512
Somatická péče	981
Celkem	14106
Počet klientů	1251
Průměr výkonů na 1 klienta**)	11,2

*) V souladu s metodikou RVKPP je zde počet výkonů skupinové terapie v denním programu DST násoben třemi

**) Na rozdíl od klientů v „živé kartotéce“ v předchozí tabulce jsou zde započítáváni i rodiče a partneři klientů.

Nizkoprahová klientela, např. uživatelé výměnného programu nebo návštěvníci komunitní místnosti Kontaktního centra nejsou ve výše uvedených tabulkách zaznamenáni.

ZHODNOCENÍ, ZÁVĚRY A VÝHLEDY

Statut zdravotnického zařízení je pro klienty jistou garancí kvality, pro organizaci nezanedbatelnou právní ochranou a pro odbornou veřejnost faktorem usnadňujícím komunikaci a spolupráci ve prospěch klientů. Zvyšuje se profesionalita poskytované péče i její dokumentování. Pozitivním rysem je rovněž zlepšená komunikace na zdravotnické úrovni směrem navenek. Došlo k pozitivnímu posunu ve vzdělávání pracovníků a v metodikách činnosti. Všechny složky ZZ úspěšně prošly koncem r. 2002 modelovou akreditací. ZZ však zatím nenaplnuje všechna očekávání v důraznějším prosazení nového profilu v síti zdravotnických zařízení v hlavním městě.

Služby poskytované ZZ jsou zdravotní péčí podle zákona č. 48/1997 o veřejném zdravotním pojištění, na niž má pojištěnec zákonný nárok. V úsilí navázat smlouvy s VZP a ostatními pojišťovnami jsme však opakovaně neuspěli, což nás zbavuje možnosti předepisovat potřebné léky a indikovat vyšetření v somatických a zejména v psychiatrických indikacích, jejichž počet přitom v naší pražské klientele trvale a výrazně narůstá.

Další úsilí o navázání smluv s VZP a dalšími zdravotními pojišťovnami je prioritou stanovenou pro rok 2003.

OSTATNÍ AKTIVITY SDRUŽENÍ

ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

SANANIM se i nadále aktivně podílí na činnosti mezinárodních organizací CEEC IHRANET, FESAT, EFTC CEEC (Evropské asociace terapeutických komunit) a aktivně spolupracuje s řadou dalších evropských organizací a agentur, jako je např. Trimbos, EATI, DrugScope, ENDSP (Evropská síť služeb ve vězeních), Cranstoun Drug Services), Euro-Methwork atd.

V roce 2002 se sdružení v konsorciu obdobných evropských organizací zúčastnilo několika výběrových řízení na projekty v oblasti drog a mezinárodní spolupráce vyhlášených EU Programem PHARE. Tři z těchto projektů uspěly a sdružení se jich bude v následujícím roce aktivně účastnit (ENDSP, AMOC a Sastipien tj. projekty evropských sítí zaměřených na oblast vězeňství, mobilních uživatelů a populace Romů).

Open Society Fund; Institute/The Lindesmith Centre New York

I v roce 2002 pokračovala již tradiční spolupráce terénních programů s Open Society Fund, který tento program také finančně podporuje. Projekt byl v tomto roce zaměřen na rozšíření působnosti programu na populaci romských uživatelů. Zaměstnanci nízkoprahových zařízení se zúčastnili několika vzdělávacích seminářů – např. Needs of People Living with HIV/AIDS for IHRD & MDAP participants, pořádaného v Budapešti.

AC Company

Společně s touto organizací probíhá intenzivní spolupráce v oblasti tvorby mezinárodních webových stránek a vytvoření sítě referenčních/záchytných bodů pro uživatele drog a cizince v rámci celé Evropy.

PHARE Twinning

V národním projektu realizovaném RV KPP a rakouským partnerem se sdružení a jeho jednotliví vedoucí pracovníci podíleli na managementu a evaluaci (steering comitee) a jako odborníci v řadě pracovních skupin.

Matra/KAP

V rámci grantu získaného z programu Matra/KAP – (program Ambasadý Nizozemského království) jsme realizovali projekt zaměřený na zvýšení informovanosti uživatelů syntetických drog, z kvalitně a zvýšení dostupnosti časopisu Dekontaminace a dostupnosti informací o specifické první pomoci (výroba a distribuce plakátu).

Zahraniční konference a stáže

I v roce 2002 se pracovníci sdružení zúčastnili několika významných mezinárodních akcí, konferencí a seminářů. Za všechny jmenujeme alespoň následující:

- The 6th European Conference of Drug And HIV/AIDS Services in Prison, “Engaging With Change: Some Practical Application Of Knowledge”, Vienna, 10-12 October 2002

- Fellowship Rady Evropy – Group Pomidou, zaměřený na léčbu matek s dětmi
- dlouhodobá stáž ředitele sdružení organizovaná Trimbos a Jellinek Institute (NL) v rámci programu Matra – Drug Adept Seminar; Nordwijkenhouts
- krátkodobá návštěva pracovníka KC ve věznicích v Rakousku v rámci PHARE Twinning
- pracovní konference organizovaná společností AC Company (AMOC) v rámci projektu EU na téma Vytváření mezinárodní sítě pro mobilní uživatele drog (Berlín)
- Mezinárodní konference poskytovatelů poradenských linek pro uživatele drog (Berlín) organizovaná společností FESAT (Evropské asociace poskytovatelů poradenských linek)

PUBLIC RELATIONS A MARKETING

Aktivity PR a marketing jsou pro sdružení klíčové z mnoha pohledů. Jednak jsou podstatné pro naše potenciální klienty, to znamená aby co nejvíce občanů v místech, kde naše služby poskytujeme,

vědělo o možnostech péče a léčby (a jak ji využít). Naším cílem je, aby veřejnost měla co nejvíce informací o drogách obecně (osvěta). Dále jsou samozřejmě důležité pro poskytovatele finančních prostředků, spolupracující organizace a samozřejmě i ostatní širokou veřejnost a politiky.

Z tohoto pohledu pak vyplývají formy a metody, které zahrnují využívání všech dostupných a finančně nenáročných forem i metod. Pro tyto účely slouží naše aktivity směrem k všem formám mediální spolupráce, maximální dostupnosti informací o našich zařízeních a poskytovaných službách prostřednictvím letáků, výroční zprávy, intenzivní propagace on-line poradenství na www.drogovaporadna.cz prostřednictvím médií atd.

Aktivity PR

Výroční zpráva je veřejně přístupná na internetové stránce a v kanceláři sdružení jako základní zdroj informací s nabídkou služeb jednotlivých zařízení a s kontakty na ně slouží letáky jednotlivých zařízení a programů. I nadále se daří udržovat na dobré úrovni časopis Dekontaminace, určený klientům Terénních programů a Kontaktního centra, který má již stabilní formát a grafickou úpravu a je též distribuován do dalších zařízení v ČR. Průběžně je doplňována sada letáků zaměřených na aktivity „harm reduction“ (přístup s cílem minimalizovat zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním drog).

Na objednávku MČ Praha 9 byla vytvořena preventivně informativní brožura „9 Rad jak ušetřit“, včetně propagačního plakátu, která byla následně vyrobena i pro Magistrát hl. m. Prahy v celkovém nákladu 110 tisíc výtisků.

Vlastní stránka na internetu, jejímž cílem není jen podávat informace o o.s. SANANIM, ale také zvyšovat informovanost, slouží také k účelům PR. Většina z vedoucích zaměstnanců o.s. SANANIM také intenzivně spolupracuje s médii v oblasti drogové prevence a je využívána jako zdroj odborných názorů a informací (Mladá fronta DNES, Lidové noviny, Radio 1, Český rozhlas, Česká televize, Nova, Rádio Svobodná Evropa atd.).

Doléčovací centrum při různých příležitostech během roku vystavovalo výtvarné práce našich klientů. Klienti TK Karlov vystupovali na několika kulturních akcích se svým divadelním představením. Všechny podobné akce vnímáme nejen jako součást léčby a vlastní PR, ale také jako osvětu a prevenci mezi širokou veřejností. V tomto roce připravilo Doléčovací centrum také skvělé divadlo a jejich fotbalový tým klientů a přátel úspěšně postoupil do vyšší soutěže.

Kromě výše uvedeného je potřeba zmínit i další aktivity, sloužící kromě jiného i k propagaci sdružení jako např.

- v roce 2002 sdružení znovu vyhlásilo soutěž o Cenu Jaroslava Skály, o kterou se mohou ucházet autoři inovativních přístupů, článků, přednášek, publikací a výzkumů v oblasti prevence, léčby a resocializace osob závislých na návykových látkách
- již tradičně se sdružení podílelo účastí na kulturním festivalu Boskovice 2000
- byla zahájena pravidelná spolupráce s časopisem X-mag, který o. s. SANANIM nabídl prostor ke zveřejňování vybraných dotazů z www.drogovaporadna.cz
- v rámci akce Týden proti drogám inzerovalo sdružení internetové služby na třech koncertech, které proběhly v Praze a v Brně.

Nicméně je zřetelné, že rozsahu poskytovaných služeb a významu sdružení neodpovídá ani publicita, ani úroveň veřejného povědomí.

PRIMÁRNÍ PREVENCE; PORADENSTVÍ A STÁŽE

Nejen z našich zkušeností vyplývá, že neexistuje jednoduchý úspěšný preventivní model. Aby prevence byla efektivní, musí být komplexní a tedy i cílená. Za klíčové aktivity považujeme výcvik pedagogů, přednášky a příručky pro rodiče, vydávání metodických materiálů pro pedagogy a informovanost široké odborné i laické veřejnosti. V roce 2002 se zaměstnanci sdružení účastnili několika přednášek, besed a protidrogových programů na základních, středních a učňovských školách, např. v Praze 9, 5, 7, 12.

Za klíčový příspěvek sdružení k prevenci užívání a zneužívání drog však lze považovat zejména aktivity realizované v rámci on-line poradny – www.drogovaporadna.cz a vydání informativní brožury pro rodiče.

Poradenská činnost pro pedagogy – po celý rok se mohli pedagogové – především z Prahy 7 a 9 – obracet na zaměstnance Kontaktního centra, Denního stacionáře a Doléčovacího centra, aby konzultovali otázky drogové problematiky a také jsme se účastnili vzdělávání školních metodiků primární prevence ze ZŠ a SŠ na Praze 6 a Praze 7. Tato možnost však nebyla příliš využívána, na rozdíl od poradenských služeb nabízených pedagogům prostřednictvím internetové on-line poradny.

Stáže – již tradiční aktivitou je nabídka stáží v jednotlivých zařízeních sdružení. Nejčastější skupinou využívající tuto možnost jsou studenti (převážně FF a PedF UK a vyšších odborných škol), kolegové z jiných zařízení a koordinátoři okresních úřadů a magistrátních měst.

VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJ

VZDĚLÁVÁNÍ

Počátkem roku 2002 byla zpracována a přijata koncepce vzdělávání zaměstnanců SANANIMu. Jejím principy jsou kontinuita a vzestupnost vzdělávání: tj. zajistit základní znalosti a dovednosti pro výkon konkrétní práce a podpořit další odborný růst. Cílem je zajistit kvalitní péči o klienty a poskytnout pracovníkům perspektivu odborného vývoje, který by měl být doprovázen i finanční motivací. Koncepce zahrnuje:

1) individuální vzdělávací plány

Vedoucí zařízení sestavuje s každým pracovníkem individuální vzdělávací plán s ohledem na jeho vlastní odborný rozvoj a přínos pro tým i organizaci. Naplnění a revize vzdělávacího plánu mají být s pracovníky periodicky rozebírány.

2) vnitřní vzdělávání

- úvodní kurz pro nové zaměstnance: SANANIM organizuje pro nové zaměstnance 1x za půl roku pětidenní kurs se základními informacemi o organizaci, jednotlivých zařízeních, zásadách a hlavních metodách práce s klienty a práce v týmu.
- kursy pro jednotlivá zařízení: v roce 2002 proběhl kurz pro týmy nízkoprahových programů (TP, KC) a byl připraven kurz pro pracovníky terapeutických komunit. Kurzy jsou specificky zaměřené na náplň práce zařízení a dosažení/sjednocení základních znalostí a dovedností.
- „lunche“ – mají již několikaletou tradici, konají se pravidelně 1 x měsíčně jako odborné semináře na aktuální téma. Jsou doporučované všem pracovníkům SANANIMu a otevřené odborné veřejnosti.
- supervize: je nedílnou součástí vzdělávání pracovníků sdružení a účast na ní je povinná. Vnitřní supervizi v jednotlivých zařízeních zajišťují jejich vedoucí a odborní ředitelé. SANANIM organizuje pro všechny týmy vnější supervizi prováděnou externími odborníky.

Do vnitřního vzdělávání patří i porady týmů jednotlivých zařízení, týmové konference, přednášky či workshopy s externími odborníky pro jednotlivé týmy podle jejich potřeb a stáže pracovníků v jiných zařízeních.

3) Vnější vzdělávání

SANANIM se přímo nebo jako členská organizace A.N.O. podílí na pořádání dlouhodobých kursů ve spolupráci se státními vzdělávacími institucemi (např. IPVZ). Doporučuje a finančně podporuje účast svých zaměstnanců na těchto kurzech. Kurzy jsou u konkrétního pracovníka součástí individuálního vzdělávacího plánu a v tomto rámci jsou sledovány. V r. 2002 byl ukončen druhý cyklus základního mezioborového kurzu „Drogové závislosti“ (4 semestry – součást projektu Rady Evropy DDRSTP II) a začal první z plánované série navazujících tematických a specializačních kurzů – jednosemestrový kurz „Drogové poradenství“ (podpořeno grantem EU PHARE-NROS).

4) Vnější vzdělávání podporované sdružením

SANANIM podporuje své pracovníky v absolvování systematického dlouhodobého psychoterapeutického výcviku v akreditovaných institucích. Totéž platí o účasti v pozici lektora či vedoucího výcviku. Podporuje také účast svých pracovníků na seminářích a konferencích České společnosti pro návykové nemoci a na dalších odborně souvisejících akcích včetně mezinárodních.

ROZVOJ, METODOLOGIE A VÝZKUM

Díky svým zkušenostem a odbornému zázemí – hraje sdružení významnou roli v rozvoji protidrogové politiky a odborných přístupů v práci s uživateli návykových látek. Z mnohých aktivit uvádíme:

Kromě výše uvedených vzdělávacích akcí působí pracovníci SANANIMu ve výuce na 1.Lékařské fakultě UK, Fakultě humanitních studií UK, IPVZ a jako lektori SUR. Dále se naši pracovníci již tradičně významně podílejí na vypracování a ověřování standardů kvality služeb, metodologické přípravě akreditačního (certifikačního procesu), hodnocení účinnosti a zlepšování evidence.

Publikace - pracovníci o.s. SANANIM se zásadním způsobem angažovali v autorské a editorské přípravě rozsáhlé mezioborové učebnice - publikace *Drogy a drogové závislosti – mezioborový přístup*, která vyjde v r. 2003. Pro skupinu rodičů připravili preventivní informační publikaci „9 Rad jak ušetřit“, která dosáhla nákladu 135 tisíc ks.

Výzkum – pracovníci o.s. SANANIM se podíleli na studii PAD, která byla souhrnně publikována v r. 2002, a zpracovali výzkumnou studii o vztahu selhání a předčasného ukončení léčby, která byla přednesena na odborné konferenci.

DONOŘI, SPONZOŘI A DOBRÉ DUŠE PODPORUJÍCÍ ČINNOST O.S. SANANIM V ROCE 2002

Na závěr této zprávy bychom rádi poděkovali všem, kteří naši činnost v tomto roce podpořili, a to ať již finančním přispěním nebo darem, radou či pomocí, anebo nakonec „jen dobrým slovem“.

Velmi děkujeme našim největším sponzorům

Česká spořitelna, a.s.

a

Transgas, a.s.

Z našich státních a místních donorů rádi touto cestou děkujeme nejen za finanční podporu

Sekretariátu a Radě vlády pro koordinaci protidrogové politiky při Úřadu vlády ČR, Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvu zdravotnictví ČR, Magistrátu hlavního města Prahy a Městským částem Prahy 1, 2, 7, 9 a 14

Dále také těm, kteří podpořili naše projekty

Open Society Fund / Open Society Institute,

Velvyslanectví Nizozemského království – Program MATRA/KAP

Nadaci CIVILIA

Nadaci NROS (program PHARE EU) a

NROS/ČT, sbírka „Pomozte dětem!“

Velmi upřímně děkujeme všem, kteří nám rychle pomohli po povodních

a Nadaci CIVILIA, České spořitelně, a.s. a Magistrátu HI. města Prahy

našim dlouhodobým partnerům,

MVDr. Václavu Dlahoweskému, Karlu Schwarzenbergovi a společnosti NEWTON IT,

dalším sponzorům a donorům,

3Johnson and Johnson,

Papirius,

AG Corex,

Autospol,

B Braun Medical,

Boomerang Media,

Coca Cola Beverages,

DADE Behring Austria,

DEVA,

Grada Publishing,

Hartmann Rico,

Heinz,

Mc Donald_s,

Navrcholu.cz,

Obchodní dům Kotva,

AD Modum média,

Portál,

Printhouse,

Procter and Gamble,

Radio 1,

Tondach Jirčany,

UPC,

Votobia,

Triton,

Vulkán Hrádek,

Hannah,

KHS – bike,

ELSYST,

Lékárna Tusarova,

Kulich,

Solomat,

časopis RESPEKT,

Mladá Fronta Dnes,

Čtrnáctka – kulturní zpravodaj

IVAX – ČR

JOTA

SMŠ Čimelice

Domov Sv. Karla Boromejského

Verlag Dashöfer

Web4you

Časopis X-MAG

MORAFIS

EKOCEM

The English International School

Poděkování si dále zaslouží

NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE – NROS, ČČK Písek, ČČK Praha 7, DDM Písek, Sdružení dobrovolných hasičů Smetanova Lhota, AFK Smetanova Lhota, ČAS, A.N.O. – Asociace nestátních organizací, její odborné sekce a Právní poradna A.N.O., sdružení Podané ruce, FOKUS Praha, Střep, ANIMA, DOM – dům otevřených možností, Máme otevřeno, Laxus, Rozkoš bez rizika, INEX, Naděje, AGNES – Agentura neziskového sektoru, Prev-centrum, P-Centrum, Horizontála, ECN, Hestia, o.s. Unijazz, o.s. Green Doors a Klub V Jelení

SPOLUPRACUJÍCÍ FIRMY A ORGANIZACE – Salesiánské divadlo, Církev československá husitská, Divadlo Alfréd ve dvoře, Blue and Green, Zahrada Čimelice, Agropodnik Písek – AGPI, ZOO Praha, Zdravotnické noviny, ČTK, klub Akropolis, klub Roxy, Danco Praha, ŽB TRUST, AK agentura, o.s. Jurta - Pavel Jablonský, Správa zámku Orlík nad Vltavou, PPP Ceramik, Roudnice nad Labem, AROMKA - Milan Šel, Zdravotnické zásobování Hybernská - paní Horejsková, FOGO - Eva Hovorková

MĚSTA, OBCE, MAGISTRÁTY, MÍSTNÍ ÚŘADY A STÁTNÍ ORGANIZACE – obce Smetanova Lhota a Němčice, Úřad práce Písek, Okresní úřad Písek – Okresní protidrogová komise, Městský úřad Mirovice, Místní úřad Smetanova Lhota, Místní úřad Čimelice, Okresní hygienická stanice Písek, zastupitelstvo a úřady městských částí Prahy 7, 9, 2 a 1, Městská policie Praha 2 a 9, Kojenecký ústav v Praze Krči, TRIANGL, Magistrát hlavního města Prahy a také koordinátoři – Nina Janyšková a Libuše Drdáková; Generální ředitelství Vězeňské služby ČR, Vazební věznice Pankrác a Ruyně

SPOLUPRACUJÍCÍ ODBORNÍCI A LÉKAŘI – MUDr. Olga Hlaváčková, MUDr. Kuntová, MUDr. Petr Vostrý, MUDr. Jitka Čišecká, MUDr. Petra Votýpková, MUDr. Jitka Pohořská, MUDr. Gita Pekárková, MUDr. Veronika Kotková - detox Liberec, MUDr. Dušan Randák, MUDr. Tomáš Páleníček – PC Praha, MUDr. Vladimír Kolář, RNDr. Šantrůček – Toxikologické informační středisko, MUDr. Hana Papežová, doc. MUDr. Roman. Jiráček, CSc., MUDr. Vratislav Řehák, prim. MUDr. Jaroslava Lukešová, Pharm. Dr. Magdalena Fišerová – III. LF UK, MUDr. Běla Studníčková, MUDr. Darina Stančíková, MUDr. Kamila Beroušková, MUDr. Vavřínková, RNDr. Marie Brůčková CSc, MUDr. Jiří Dvořáček, Jana Čapková, Magda Kaiserlíková, Kamila Soukupová, – PL Bohnice, Mgr. Pavlína Müllerová, Mgr. Helena Rozumková, PhDr. Zuzana Kynclová, MUDr. Pavel Bém, Mgr. Václav Kočka, MVDr. Pavel Kaňka, DiS Hana Šatalová, MUDr. Tomáš Zábranský, Mgr. Hana Gajdošíková, Miloslava Buňatová, Mgr. Michal Špejra, Mgr. Ing. Iva Víková, DiS. Jitka Vávrová, Mgr. Kateřina Sýkorová, Bc. Petr Zelenka, Vladimíra Patková, Andrea Brázdová, Eva Matoušková, Mgr. Marek Netočný, Mgr. Hana Kratošková, Mgr. Michaela Schvanová, Tamar Vespalcová, Bc. Pavlína Masopustová, Mgr. Otmara Nanque, Mgr. Martin Špejra, JUDr. Libuše Nečasová, Mgr. Magdalena Hučínová, Mgr. Ivana Bártová, Mgr. Jana Mottlová, PhDr. Alena Křížová, Mgr. Luba Kurucová, Mgr. Robert Linhart, Kamila Kirschová, DiS. Ludmila Šamánková, MUDr. Jaromír Jedlička, MUDr. Jiřina Hobstová, CSc. a tým ICDZ FN Motol, MUDr. Pavel Kubů

ZAHRANIČNÍ PARTNEŘI A KOLEGOVÉ – Cranstoun Drug Services – Steve Rossel Edoardo Espacca a Paddy Costal, FESAT – Mariana Mussat, Jellinek Consultancy, Drug Scope, EATI, Wim Buisman, TRIMBOS – Franc Czernuska-Trautmann, Maurice Galla, OSI – Jean-Paul Grund, Dan Bigg a Jenifer Traska, CRA, Kasia Malinowska-Sempruch, Alec Khachatrian, IHRD; AMOC – Eduard Schatz, FSGG/Sastipien – Mark Frame

A DÁLE TAKÉ...

Monika Marzinová, Pavel Pěnkava, Pavel Raunigr, Lenka Raunigrová, p. Hoffmannová (Prez. kancelář), p. Červenková – VV Pankrác, Olga Gajič, Tomáš Hanák, Lenka Wienerová, Jana Ježková, otec Martin z Dobrše, Michal Čižmár, Ivana Sýkorová, Josef Žák - Písek, Zdeněk Staněk - Písek, Václav Karas – Smetanova Lhota, Ing. Daniel Tlamka, Radka Prášilová-Hrdinová, Ivona Ročárková, Moroň, Tomáš Daňha, Ing. Josef Pospíšil, Ing. Ivan Miovský, Miroslav Zeman – Smetanova Lhota, Martina Vavřinová, Dana Vodičková, Miroslav Toušek, Jiří Napravil, Veronika Baťová, Lucie Vopálenská, Petr Švampera, Petr Lachman, Jiří Šoupal, Alice Čápková, Jana Heřmánková, Anna Tinclová, Jana Tesařová, Miloš Konrád, Vojtěch Svoboda, Ing. Ladislav Pícha, Veronika Vašková, Věra Fiřtová, David Filip, Pavel Chlumecký, Ing. Roman Zitta, Cindy Carpenter, Miroslav Splavec, Lenka Onderková, Kateřina Lloydová, Vlasta Rydlová, Magda Šmídová, Libuše Procházková, Markéta Jáchymová, Markéta Podhůřská, Blanka Veškrnová, Karla Slezáková, Věra Strnadová, PhDr. Dana Oujezdská, Josef Novák, Zdena Dědišová Kocourková, Vojtěch Kozlík, Jana Zindlerová, Lucie Pitrová, Roman Ludvík, Miluše Jiříková, Alena Nováková, Klára Martincová, Jitka Pavlíková, Ivana Mašková, Pavla Grůsnerová, Viktor Souček, Míla Kroulová, manželé Šilarovi, Otýlie Sklenářová

a samozřejmě rodiny našich zaměstnanců

a jistě i další, na které jsme nechtěně mohli zapomenout a kterým se tímto omlouváme.

FINANČNÍ ZPRAVA - SANANIM 2002

Přehled dotací, ostatních příjmů a výdajů dle zařízení / středisek - vyúčtování projektů

Název	Zdroj	Příjmy	Výdaje
Terénní programy	MPSV ČR	598 500,0	598 500,0
	RV KPP (MPSV)	1 958 000,0	1 958 000,0
	HMP	700 000,0	700 000,0
	UMČ Praha 1	80 000,0	80 000,0
	Matra/KAP	273 500,0	273 500,0
	OSF	43 000,0	43 000,0
	Ostatní	41 409,9	41 409,9
	Celkem	3 694 409,9	3 694 409,9
Kontaktní centrum	MPSV ČR	1 477 300,0	1 476 314,0
	RV KPP (MPSV))	2 338 000,0	2 338 000,0
	HMP	1 500 000,0	1 500 000,0
	HMP povodně	203 220,0	203 220,0
	UMČ Praha 1	50 000,0	50 000,0
	UMČ Praha 2	40 000,0	40 000,0
	UMČ Praha 7	73 000,0	73 000,0
	Ostatní	31 916,3	31 916,3
	Celkem	5 713 436,3	5 712 450,3
Denní stacionář	MZ ČR	900 000,0	900 000,0
	MPSV	461 000,0	460 979,0
	RV KPP (MZ)	845 000,0	845 000,0
	HMP	600 000,0	600 000,0
	UMČ Praha 1	50 000,0	50 000,0
	UMČ Praha 2	20 000,0	20 000,0
	UMČ Praha 7	20 000,0	20 000,0
	Ostatní	257 052,8	257 052,8
	Celkem	3 153 052,8	3 153 031,8
Terapeutická komunita Karlov	MZ ČR	701 400,0	701 400,0
	MPSV ČR	1 432 385,0	1 432 385,0
	RV KPP (MZ)	2 554 000,0	2 554 000,0
	HMP	1 400 000,0	1 400 000,0
	Česká spořitelna, Transgas	5 845 948,8	5 845 948,8
	Ostatní	144 595,5	144 595,5
	Celkem	12 078 329,3	12 078 329,3
Terapeutická komunita Němčice	MZ ČR	342 000,0	342 000,0
	MPSV ČR	1 583 432,0	1 582 937,0
	RV KPP (MZ)	1 510 000,0	1 510 000,0
	HMP	900 000,0	900 000,0
	Ostatní	577 116,0	577 116,0
	Celkem	4 912 548,0	4 912 053,0

Doléčovací centrum	MZ ČR	900 000,0	900 000,0
	MPSV ČR	935 680,0	935 680,0
	RV KPP (MZ)	1 386 000,0	1 386 000,0
	HMP	800 000,0	800 000,0
	UMČ Praha 1	30 000,0	30 000,0
	UMČ Praha 9	55 000,0	55 000,0
	Ostatní	664 819,8	664 819,8
	Celkem	4 771 499,8	4 771 499,8
Drogové informační centrum	RV KPP (MŠMT)	942 000,0	942 000,0
	MPSV	45 100,0	45 100,0
	HMP	200 000,0	200 000,0
	Praha 14	15 000,0	15 000,0
	Ostatní	215 738,2	215 738,2
	Celkem	1 417 838,2	1 417 838,2
Práce ve vězeních	RV KPP (MZ)	244 000,0	244 000,0
	HMP	140 000,0	140 000,0
	Ostatní	1,0	1,0
	Celkem	384 001,0	384 001,0

Souhrnný přehled příjmů dle zdrojů

Ministerstvo zdravotnictví (MZ)	2 843 400,0	8,9%
Ministerstvo práce a soc. věcí (MPSV)	6 533 397,0	20,4%
RV KPP (prostit. MZ, MPSV a MŠMT)	11 777 000,0	36,8%
Hlavní město Praha (HMP)	6 443 220,0	20,1%
Městské části Prahy 1,2,7,9,14	433 000,0	1,4%
Zahraniční projekty (OSF, BIMC, Copernicus)	202 189,9	0,6%
Matra KAP	373 500,0	1,2%
Nadační příspěvky	362 000,0	1,1%
NROS - Phare	380 808,4	1,2%
Česká spořitelna	150 000,0	0,5%
Výroba publikace "9 Rad jak..."	500 000,0	1,6%
Sponzorské dary	539 786,0	1,7%
Aromka	573 596,0	1,8%
Nájemné klienti	186 736,0	0,6%
Účastnické poplatky	62 000,0	0,2%
Vlastní / Ostatní	677 364,9	2,1%
Příjmy celkem	32 037 998,2	100,0%

Souhrnný přehled výdajů

Neinvestiční výdaje	31 732 731,5
Mzdové náklady	10 693 028,0
Odvody	3 817 663,0
DPP a Civ. služ.	707 537,0
Materiál a energie	8 442 604,7
Režijní náklady	8 071 898,8
Investiční výdaje	4 687 497,4
Výdaje celkem	36 420 228,9
Účetní hospodářský výsledek	305 266,7

Auditorská zpráva

pro správní radu sdružení

SANANIM, občanské sdružení

Novovysočanská 601A, 190 00 Praha 9
IČO: 00496090

V Praze dne 18. června 2003

Provedl jsem audit účetnictví z hlediska výdajových a příjmových položek a vynačtení dosaženého výsledku hospodaření a účetní závěrky ke dni **31. prosince 2002** občanského sdružení **SANANIM**, IČO 00496090.

Vedení sdružení je odpovědné za sestavení účetní závěrky a vedení účetnictví tak, aby bylo úplné, průkazné a správné v souladu s platnými zákony a předpisy.

Mou povinností je vyjádřit názor na jednotlivá hlediska auditovaného účetnictví určené smlouvou mezi auditorem a společností a specifikací dále uvedenou a účetní závěrku jako celek na základě provedeného auditu.

Audit jsem provedl v souladu se Zákonem č. 254/2000 Sb. O auditorech a auditorskými směrnicemi vydanými Komorou auditorů zejména směrnicí č. 14 – Zpráva auditora pro zvláštní účely. Tyto směrnice vyžadují, aby byl audit naplánován a proveden tak, abych získal přiměřenou míru jistoty, že společnost správně vykázala účetní položky ze specifických hledisek účetnictví a při použití výsledku hospodaření roku 2002 a splnila podmínky dané smlouvami s poskytovateli dotací.

Audit zahrnuje ověření, účetních záznamů a dalších informací prokazujících údaje v účetnictví a účetní závěrce a posouzení účetních postupů a významných odhadů, použitých sdružením při vedení účetnictví a sestavení závěrky. Při auditu byla ověřována tato specifická hlediska:

1. ověření správné výše nákladových a výnosových položek účetní jednotky za ověřované účetní období
2. přezkoušení přiměřenosti výše jednotlivých nákladových a výnosových položek
3. prověření účelného vynaložení peněžních prostředků
4. ověření souladu rozhodnutí správní rady o užití výsledku hospodaření za auditované období se začítováním v následujícím období
5. přezkoušení splnění podmínek použití výsledku hospodaření ověřovaného účetního období

Determinám se, že provedený audit dává přiměřený podklad pro vystovení výroka.

Podle mého názoru účetní závěrka ve všech významných ohledech poskytuje

věrný a poctivý obraz

majetku, závazků, finanční situace, vykazovaného výsledku hospodaření a vlastního jmění občanského sdružení **SANANIM** ke dni 31.12.2002 v souladu se zákony a účetními předpisy platnými v České republice.

Sdružení vykázalo za rok 2002 kladný výsledek hospodaření díky příspěvkům soukromých osob a prodeji výrobků pocházejících z terapeutických prací klientů.

Výše nákladových a výnosových položek sdružení v účetním období roku 2002 byly přiměřeně předmětu činnosti a během provozu sdružení a natní obnově a rozšíření majetku a prostředků natných k provádění předmětu činnosti.

Peněžní prostředky byly vynakládány účelně a hospodárně v souladu s ideou náplně hlavní činnosti a poslání sdružení.

Výsledek hospodaření za rok 2001, stejně jako výsledek hospodaření za rok 2002 nebyl použit v roce 2002 a 2003 do doby vydání této zprávy na jiné účely, než na náklady na hlavní činnost, běžný provoz sdružení a investice, na které byly finanční prostředky soukromé společnosti poskytnuty.

Ing. Jan Harapes
auditor
dekret č. 1420
Trutkova 5437, 238 08 Praha 10

Název: o.s. SANANIM

Sídlo: Novovysočanská 604A, 190 00 Praha 9

Telefon: 284 822 872

Fax: 266 315 306

Internet: www.sananim.cz

E-mail: office@sananim.cz

IČO: 00496090

Statutární zástupce: PaedDr. Martina Richterová Těmínová, předsedkyně správní rady

Bankovní spojení: KB Praha 8, Podvinný Mlýn 2

Číslo účtu: 13038091/0100

Správní rada:

do 13. 12. 2002 – PaedDr. Martina Těmínová Richterová, Mgr. Štěpánka Čtrnáctá, Mgr. Petr Hrdina,
Mgr. Pavla Dolanská, MUDr. et PhDr. Kamil Kalina, Csc.

od 13. 12. 2002 – PaedDr. Martina Richterová Těmínová, MUDr. et PhDr. Kamil Kalina, Csc.,
Mgr. Petr Hrdina, Martin Hulík, MUDr. Jakub Minařík

Kontrolní komise:

do 13. 12. 2002 – MUDr. Jakub Minařík, Petr Nosek, Martin Hulík

od 13. 12. 2002 – Petr Nosek, Mgr. Aleš Kuda, Miroslav Zachariáš

Výkonný ředitel:

Mgr. Jiří Richter

Kontakty:

Terénní programy

Na Zderaze 11, 120 00 Praha 2

Tel. 224 920 577

Fax: 266 315 306

email: street@sananim.cz TK Karlov

Drogové informační centrum

Novovysočanská 604A, 190 00 Praha 9

Tel.: 284 825 817

Fax: 266 315 306

email: dic@sananim.cz

Karlov 3, Smetanova Lhota

398 04 pošta Čimelice

Tel.: 382 229 655, 382 229 692

Fax: 382 229 694

email: karlov@sananim.cz

TK Němčice

Zámek 1, Němčice u Volyně

387 19 okres Strakonice

Tel./fax: 383 396 120

email: nemcice@sananim.cz

Kontaktní centrum

Osadní 2, 170 00 Praha 7

Tel.: 283 872 186

Fax: 283 872 258

email: kacko@sananim.cz

Kancelář

Novovysočanská 604A, 190 00 Praha 9

Tel.: 284 822 872

Fax: 266 315 306

email: office@sananim.cz

Doléčovací centrum

Novovysočanská 604A, 190 00 Praha 9

Tel.: 284 826 844

Fax: 266 315 306

email: aftercare@sananim.cz

Denní stacionář

Janovského 26, 170 00 Praha 7

Tel.: 220 803 130, 266 711 211

Fax: 266 710 489

email: stacionar@sananim.cz

Internetová on-line poradna

www.drogovaporadna.cz

Poradenská linka

283 872 186

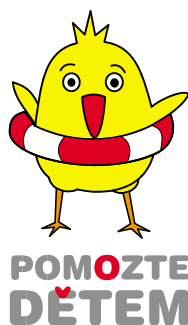
Generální partner

ČESKÁ SPOŘITELNA

Další významní partneři

NEWTON
INFORMATION TECHNOLOGY

NROS
Nadace rozvoje občanské společnosti

**TRANS
GAS**

 **NADACE
CIVILIA**

Programové prohlášení **o.s. SANANIM**

„Nechceme **lhostejně míjet** ty,
kteří **ztratili víru** v sebe,
druhé, lidskou **existenci**.

Ty, kteří na své cestě životem
hledali útočiště **u drogy**
a poznali i její odvrácenou tvář,
která se objevuje
s neúprosnou logikou –
tvář utrpení, bolesti, **samoty**,
nesvobody, smrti.

Chceme podat **pomocnou**
ruku všem, kteří na to čekají,
kteří **volají své SOS**.

A varovat ty, pro které je **droga**
Symbolem magického neznáma
romantické vzpoury,
únikem z **nepřátelské skutečnosti**.“